

№ 25/1957.

Å l a n d s l a n d s k a p s s t y r e l -
s e s framställning till Ålands landsting med
förslag till ordinarie inkomst- och utgiftsstat
för landskapet Åland under år 1958.

Föreliggande budgetförslag är uppgjort enligt samma grundprinciper som senaste år och balanserar på 875.934.400 mark mot 815.761.790 mark för innevarande år. Av de huvudtitlar, vari de största utgiftsstegringarna förekomma, må här nämnas 7 Ht. Kommunikationsväsendet, som ökat med ca 16,5 miljoner mark och 11 Ht. Understödslön, där ökningen uppgår till ca 15 miljoner mark. Den enda huvudtitel, som utvisar en minskning, jämfört med senaste år, är 10 Ht. Investeringar, där minskningen uppgår till ca 15,5 miljoner mark.

Av mera betydande utgiftsposter, som tillkommit, må här särskilt nämnas 20 miljoner mark som amorteringslån för uppförandet av sociala vårdanstalter, varvid i första hand avses lån åt Ålands kommunalförbund för åldringsvård för byggandet av ett ålderdomshem samt 10 miljoner mark som hem- och småindustrilån för uppförandet av en träimpregneringsanläggning.

Landskapsstyrelsen har även i nu föreliggande budgetförslag under de olika avlöningsmomenten bibehållit undermomenten "lönejustering (f)" enär sannolikheten talar för att tjänstemannalönerna inom en snar framtid komma att regleras. Sedan lönereglerng inträffat skall härom på lämpligt befunnet sätt inberättas till Landstinget. Summan av de föreslagna lönejusteringsanslagen uppgå till inemot 6 miljoner mark. Däremot ha undermomenten "index tillägg" utgått, sedan sagda tillägg numera direkt ingå i grundlönen.

En tablå över hittills budgeterade medel för innevarande år och nu föreliggande förslag utvisar följande:

Hittills budgete-
terat för 1957.Förslag för
1958.Ökning +
Minskning -

<u>Inkomster:</u>				
1	Avd.	8.800.000	8.000.000	-
2	"	60.860.000	64.635.000	+ 3.775.000
3	"	16.491.671	21.994.781	+ 5.503.110
4	"	2.000.000	8.000.000	+ 6.000.000
5	"	745.072.399	772.504.619	+ 27.432.220
Summa		833.224.070	875.934.400	+ 42.710.330
<u>Utgifter:</u>				
1	Ht. Landstinget	10.104.620	10.823.100	+ 718.480
2	Ht. Länsskapsstyrelsen	23.579.040	24.794.100	+ 1.215.060
3	Ht. Polisvården	19.329.295	21.116.645	+ 1.787.350
4	Ht. Hälso- och sjukvården	152.808.420	159.076.000	+ 6.267.580
5	Ht. Undervisningsväsendet	216.327.895	223.104.955	+ 6.777.060
6	Ht. Näringsgarnas främjande	52.530.880	53.277.300	+ 746.420
7	Ht. Kommunikationsväsendet	70.000.920	86.482.300	+ 16.481.380
8	Ht. Socialvården	16.440.000	17.990.000	+ 1.550.000
9	Ht. Liverse anslag	38.316.000	46.196.000	+ 7.880.000
10	Ht. Investeringar	79.184.000	63.671.000	- 15.513.000
11	Ht. Understödslån	154.100.000	168.900.000	+ 14.800.000
12	Ht. Finansieringsutgifter	503.000	503.000	-
Summa		833.224.070	875.934.400	+ 42.710.330

-3-

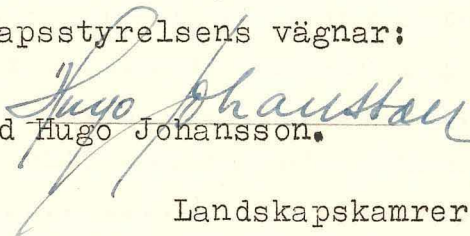
I övrigt hänvisas till detaljmotiveringen, vari gives närmare redogörelser för kalkylerna till nu avlåtna förslag jämfört med budgeten för det nu löpande året. De moment, vilka icke äro särskilt omnämnda, ha, på smärre undantag när, upptagits oförändrade. Förslagsanslagen och reservationsanslagen förkortas med (f) resp. (r).

I anslutning till vad ovan framhållits får landskapsstyrelsen värdsamt föreslå

att Landstinget måtte antaga följande förslag till ordinarie inkomst- och utgiftsstat för landskapet Åland för år 1958 samt bemyndiga landskapsstyrelsen att för budgetens förverkligande upptaga erforderliga lån.

Mariehamn den 7 november 1957.

På landskapsstyrelsens vägnar:

Lantråd Hugo Johansson.

Landskapskamrer Curt Carlsson.

-4-

I N K O M S T E R.1 Avdelningen.

=====

I. Skatter och avgifter av skattenatur.

1. Nöjesskatter	4.500.000
2. Apoteksavgifter	1.300.000
3. Övriga skatter och avgifter av skattenatur	3.000.000

Summa I kap. 8.800.000

Summa 1 avdelningen 8.800.000

2 Avdelningen.

=====

I. Inkomster från landskapets sjukvårdsinrättningar.Ålands centralsjukhus.

1. Dagavgifter	10.000.000
2. Vederlag för naturaförmåner samt diverse inkomster .	5.000.000
3. Centralsanatoriets andel i centralsjukhusets gemensamma driftskostnader	12.700.000
4. Tuberkulosbyråns andel i centralsjukhusets gemensamma driftskostnader	650.000
5. Kommunernas andel i föregående års driftskostnader .	13.500.000
6. Inkomster från öppen poliklinik	1.500.000

Ålands centralsanatorium.

7. Dagavgifter	800.000
8. Vederlag för naturaförmåner samt diverse inkomster .	400.000
9. Kommunernas andelar i föregående års driftskostnader	17.000.000
10. Tuberkulosbyråns andel i centralsanatoriets gemensamma driftskostnader	900.000

Ålands tuberkulosbyrå.

11. Kommunernas andelar i föregående års driftskostnader	1.620.000
--	-----------

Kumlinge sjukstuga.

12. Dag- och övriga vårdavgifter	300.000
13. Vederlag för naturaförmåner samt diverse inkomster	265.000

Summa I kap. 64.635.000

Summa 2 Avdelningen 64.635.000

3 Avdelningen.

=====

I. Inkomster av blandad natur.Polisinrättningen i Mariehamn.

1. Stadens andel i kostnaderna för polisinrättningen	3.443.181
--	-----------

Ålands lyceum.

2. Elevavgifter	3.100.000
-----------------------	-----------

-5-

3. Vederlag för naturaförmåner samt diverse inkomster	130.000
<u>Ålands sjöfartsläroverk.</u>	
4. Elevavgifter	750.000
5. Vederlag för naturaförmåner samt diverse inkomster .	65.000
<u>Ålands yrkesskola.</u>	
6. Inkomst av arbetsverksamheten samt diverse inkomster	875.000
<u>Ålands lantmannaskola.</u>	
7. Elevavgifter	10.000
8. Vederlag för naturaförmåner samt diverse inkomster ..	51.000
9. Inkomst från skollägenheten på Jomala gård	2.500.000
<u>Ålands kvinnliga hemslöjdsskola.</u>	
10. Elevavgifter	35.000
11. Vederlag för naturaförmåner samt diverse inkomster .	50.000
<u>Ålands ambulerande lanthushållsskola.</u>	
12. Elevavgifter	10.000
13. Vederlag för naturaförmåner samt diverse inkomster .	20.000
<u>Grelsby plantskola.</u>	
14. Inkomst från försäljning av plantskolealster	300.000
15. Vederlag för naturaförmåner samt diverse inkomster .	112.000
<u>Ålands fruktförsök.</u>	
16. Inkomst från fruktförsäljning	150.000
17. Vederlag för naturaförmåner samt diverse inkomster .	63.600
<u>Ålands försöksfält.</u>	
18. Inkomst från fröförsäljning samt diverse inkomster	30.000
<u>Vägavdelningen.</u>	
19. Hyror och övriga inkomster	450.000
<u>Övriga inkomster av blandad natur.</u>	
20. Ränteinkomster från av landskapet beviljade under- stödslån	9.000.000
21. Inkomster från försäljning av bilnummerbrickor	150.000
22. Diverse inkomster	700.000

Summa I kap. 21.994.781

Summa 3 Avdelningen 21.994.781

4 Avdelningen.

=====

I. Till landskapet återbörna understödslån.

1. Avkortningar på understödslån	8.000.000
--	-----------

Summa I kap. 8.000.000

Summa 4 Avdelningen 8.000.000

5 Avdelningen.

=====

I. Finansieringsinkomster.Avräknings- och ränteinkomster.

1. Statsanslag för skattefinansiell utjämning	772.250.619
2. Ränteinkomster från finansieringsmedel	250.000
3. Inbetalningar av landskapets enskilda medel för vid avräkningen såsom ordinarie utgifter icke godkända belopp	1.000
4. Av landskapet upptagna finansieringslån för ordina- rie budgetens förverkligande	1.000

Inkomster, vilka ej företräda betalningar.

5. Indragning av utgiftsrester	1.000
6. Indragning av reserverade anslag	1.000

Summa I kap. 772.504.619

Summa 5 Avdelningen 772.504.619

Summa inkomster mk 875.934.400

=====

U T G I F T E R.1 Huvudtiteln. Landstinget.

=====

I. Allmänna landstingskostnader.

1. Landstingsmännens arvoden, dagtraktamenten och rese- kostnader (förslagsanslag)	6.600.000
2. Arvode åt landstingets sekreterare och notarie (för- slagsanslag)	450.000
3. Arvoden åt utskottssekreterarna (förslagsanslag) ..	500.000
4. 1 kanslist och renskrivarska: grundlön (18 lkl)	450.600
ålderstillägg	120.900
dyrortstillägg	15.600
lönejustering (förslagsanslag)	20.000
5. Stenografer (förslagsanslag)	607.100
6. Bibliotekarie, arvode	500.000
7. Till kanslikommissionens disposition för avlönande av extra arbetskraft	36.000
8. Folkpensions- och barnbidragspremier (förslagsanslag)	90.000
9. Hyra för landstingets lokaliteter jämte lyse och städ- ning (förslagsanslag)	350.000
10. Inköp och inbindning av litteratur till landstingets bibliotek (reservationsanslag)	850.000
	40.000

-7-

11. För exkursioner och expertutlåtanden (förslagsanslag)	50.000
12. Revisionskostnader (förslagsanslag)	400.000
13. Expensmedel	300.000
14. Kanslikommissionens dispositionsmedel	50.000

Summa I kap. 10.823.100

Summa 1 Huvudtiteln 10.823.100

2 Huvudtiteln. Landskapsstyrelsen.

=====

I. Centralförvaltningskostnader.

1. Avlöningar:

1 lantråd, grundlön (42 lkl)	1.683.000	
1 sekreterare, grundlön (35 lkl) ...	1.060.500	
1 vägingenjör, grundlön (33 lkl) ...	943.800	
1 kamrerare, grundlön (33 lkl)	943.800	
1 bitr. sekreterare, grundlön (30 lkl)	805.500	
1 agronom, grundlön (31 lkl)	846.600	
1 forstmästare, grundlön (30 lkl) ..	805.500	
1 arkeolog, grundlön (33 lkl)	943.800	
1 kolonisationsinspektör, grundlön (29 lkl)	768.000	
1 byggnadsinstruktör, grundlön (23 lkl)	571.500	
1 huvudbokförare, grundlön (20 lkl) .	493.800	
1 registrator och arkivarie, grundlön (19 lkl)	471.600	
1 kassör, grundlön (17 lkl)	430.500	
1 kanslist och bibliotekarie, grundlön (18 lkl)	450.600	
1 bitr. bokförare och kassör, års- arvode (15 lkl)	392.700	
1 vaktmästare, grundlön (12 lkl)	341.100	
1 renskrivarska, grundlön (11 lkl) ..	325.200	
1 renskrivarska, grundlön (11 lkl) ..	325.200	
1 kontorsbiträde, årsarvode (11 lkl)	325.200	
1 telefonist, årsarvode (11 lkl)	325.200	
arkivarietillägg åt kanslisten	21.000	
ålderstillägg (förslagsanslag)	2.000.000	
dyrortstillägg (förslagsanslag)	300.000	
lönejusteringar (förslagsanslag)	600.000	16.174.100

2. Ledamöternas i landskapsstyrelsen arvoden, dagtraktamen- ten och resekostnader (förslagsanslag)	2.200.000
3. För lagberedningskommittéer (förslagsanslag)	100.000

4. Tryckningskostnader och inbindningskostnader (förslags- anslag)	900.000
5. Hyra för landskapsstyrelsens lokal jämte lyse och städning (förslagsanslag)	1.800.000
6. Expensmedel	1.500.000
7. Resor och dagtraktamenten (f)	1.400.000
8. Kostnader för extra personal (f)	400.000
9. Lokalhyra för lantrådet (f)	120.000
10. Landskapsstyrelsens dispositionsmedel	200.000

Summa I kap. 24.794.100

Summa 2 Huvudtiteln 24.794.100

3 Huvudtiteln. Polisvården.

=====

I. Polisinrättningen i Mariehamn.

1. Avlöningar:

1 polismästare, grundlön (26 lkl)	665.400	
2 överkonstaplar, grundlön à 450.600 (18 lkl)	901.200	
4 äldre konstaplar, grundlön à 411.300 (16 lkl)	1.645.200	
6 yngre konstaplar, grundlön à 392.700 (15 lkl)	2.356.200	
3 extra konstaplar sommartid, arvode för 3 månader (14 lkl)	281.025	
1 kanslist, grundlön (13 lkl)	357.600	
ålderstillägg (f)	1.350.000	
dyrortstillägg (f)	215.000	
ersättningar för söndagsarbeten (f) ...	750.000	
nattarbetsersättningar (f)	240.000	
kriminalpolistillägg (f)	31.020	
polistillägg (f)	500.000	
lönejusteringar (f)	<u>300.000</u>	9.592.645
2. Beklädnadsbidrag à 10.300		133.900
3. Expensmedel		90.000
4. Telefonkostnader (f)		90.000
5. Beväpning och utrustning		15.000
6. Ersättning för under tjänsteutövning förstörda kläder		3.000
7. Barnbidrags- och folkpensionspremier (f)		370.000
8. Till landskapsstyrelsens disposition för polisinrättningen		35.000

Summa I kap. 10.329.545

-9-

II. Polisväsendet på landet.

1. Avlöningar:

1 överkonstapel (Jomala), grundlön (18 lkl)	450.600	
1 överkonstapel (Sund), grundlön (17 lkl)	430.500	
6 äldre poliskonstaplar, grundlön å 392.700 (15. lkl)	2.356.200	
1 yngre poliskonstapel (Jomala), grundlön (15 lkl)	392.700	
9 yngre poliskonstaplar, grundlön å 374.700 (14 lkl)	3.372.300	
1 extra poliskonstapel (Jomala), års- arvode (15 lkl)	392.700	
1 extra poliskonstapel (Jomala), arvode 5 månader (15 lkl)	163.625	
1 extra poliskonstapel (Jomala) 3 mån. (15 lkl)	98.175	
ålderstillägg (f)	785.000	
kriminalpolistillägg, Jomala (f) ...	21.000	
ersättningar för söndagsarbeten (f)	250.000	
nattarbetsersättningar (f)	30.000	
polistillägg (f)	500.000	
lönejusteringar (förslagsanslag) ...	<u>300.000</u>	9.542.800
2. Beklädnadsbidrag å 7.700		146.300
3. Ersättningar åt landspolisen för resor (f)		400.000
4. Expensmedel		400.000
5. Polisernas uniformering och utrustning (f)		50.000
6. För polishäkten		198.000
7. Till landskapsstyrelsens disposition för polisväsendet på landet		50.000

Summa II kap. 10.787.100

Summa 3 Huvudtiteln 21.116.645

4 Huvudtiteln. Hälso- och sjukvården.

=====

I. Särskilda avlöningar.

1. Avlöning:

1 distriktsläkare, grundlön (27 lkl)	698.400	
ålderstillägg (f)	69.600	
lönejustering (f)	<u>20.000</u>	788.000

-10-

2. Resekostnader och dagtraktamenten för distriktsläkaren (f)	200.000
3. Distriktsläkarens kanslimedel	15.000
4. Kumlinge läkarbåt (f)	300.000
5. Landskapshälsosyster-barnmorskans avlöning:	
grundlön (24 lkl)	601.800
ålderstillägg (f)	50.000
dyrortstillägg (f)	13.000
lönejustering (f)	20.000
	684.800
6. Landskapshälsosyster-barnmorskans resekostnader (f)	100.000
7. Landskapshälsosyster-barnmorskans hyresmedel	30.000

Summa I kap. 2.117.800

II. Ålands centralsjukhus.

1. Avlöningar:

Läkare.

chefsläkararvode	180.000
1 överläkare (kirurg.avd.) grundlön (31 lkl)	846.600
1 överläkare (inre med.avd.) grundlön (31 lkl)	846.600
1 överläkare (gynek.avd.) grundlön (31 lkl)	846.600
1 underläkare (kirurg.avd.) grundlön (29 lkl)	768.000
1 underläkare (med.avd.) grundlön (29 lkl)	768.000

Skolad sköterskepersonal.

1 översköterska, grundlön (22 lkl) ..	543.300
10 avdelningssköterskor, grundlön à 430.500 (17 lkl)	4.305.000
1 nattsköterska, grundlön (17 lkl) ..	430.500
15 sköterskor, grundlön à 374.700 (14 lkl)	5.620.500
4 barnmorskor, grundlön à 374.700 (14 lkl)	1.498.800

Övrig skolad personal.

1 sjukgymnast, grundlön (16 lkl)	411.300
1 farmaceut, årsarvode (9 lkl)	295.200
9 hjälpsköterskor, årsarvode à 325.200 (11 lkl)	2.926.800

7 barnsköterskor, årsarvode å	
325.200 (11 lkl)	2.276.400
3 tekniska biträden, årsarvode å	
325.200 (11 lkl)	975.600
<u>Kontorspersonal.</u>	
1 syssloman, grundlön (27 lkl)	698.400
1 bitr. syssloman-bokförare, grundlön	
(18 lkl)	450.600
1 kassör-centrallagerföreståndare,	
årsarvode (15 lkl)	392.700
1 kontorsbiträde, årsarvode (11 lkl)	325.200
<u>Övrig kvinnlig personal.</u>	
1 kosthållerska, grundlön (17 lkl)	430.500
1 bitr. kosthållerska, årsarvode	
(13 lkl)	357.600
1 tvätt- o. linneföreståndarinna, års-	
arvode (13 lkl)	357.600
3 telefonister, årsarvode å 281.100	
(8 lkl)	843.300
3 kokerskor, årsarvode å 281.100 (8 lkl)	843.300
1 bagerska, årsarvode (8 lkl)	281.100
2 maskintvätterskor, årsarvode å	
295.200 (9 lkl)	590.400
4 tvätterskor, årsarvode å 281.100	
(8 lkl)	1.124.400
1 sömmerska, årsarvode (8 lkl)	281.100
1 sömmerska, årsarvode, halvtids-	
tjänst (8 lkl)	140.550
1 baderska-städerska, årsarvode (8 lkl)	281.100
1 baderska, årsarvode (8 lkl)	281.100
7 sjukvårdspraktikanter, årsarvode å	
120.000	840.000
7 köksbiträden, årsarvode å 254.700	
(6 lkl)	1.782.900
6 servererskor- diskerskor, årsarvode	
å 254.700 (6 lkl)	1.528.200
18 sjukhusbiträden, årsarvode å 254.700	
(6 lkl)	4.584.600

-12-

Övrig manlig personal.

1 maskinmästare, grundlön (23 lkl) ...	571.500
2 maskinskötare, grundlön à 357.600 (13 lkl)	715.200
1 chaufför-vaktmästare, grundlön (14 lkl)	374.700
1 snickare-gårdskar1, årsarvode (12 lkl)	341.100
1 gårdskar1-trädgårdsmästare, årsarvode (12 lkl)	341.100
4 eldare, årsarvode à 341.100 (12 lkl)	1.364.400
1 hjälpkar1, årsarvode (10 lkl)	309.900

Gemensamma löneförmåner.

ålderstillägg (f)	2.800.000	
dyrortstillägg (f)	300.000	
ersättning för söndagsarbete (f)	4.700.000	
nattarbetsersättningar (f)	275.000	
dejoureringsarvoden (f)	1.750.000	
vikariatsarvoden (f)	3.800.000	
beklädnadsbidrag	316.800	
lönejusteringar (f)	<u>2.000.000</u>	59.913.550
2. Kosthållningen (f)		12.000.000
3. Medicinalier och förbandsmaterial (f)		4.500.000
4. Värme och lyse (f)		11.000.000
5. Tvätt- och rengöringsmedel inkl. vattenavgift (f) .		2.500.000
6. Utgifter för öppen poliklinikverksamhet (f)		3.250.000
7. Röntgen och annan behandling i polikliniken (f) ...		500.000
8. Arvoden och resekostnader för röntgenologen (f) ...		450.000
9. Kostnader för själavård		72.000
10. Underhåll av fastigheten		600.000
11. Underhåll av inventarier		750.000
12. Underhåll av området		400.000
13. Diverse utgifter		1.500.000
14. Till landskapsstyrelsens disposition för central- sjukhuset		750.000

Summa II kap. 98.185.550

III. Ålands centralsanatorium.

1. Avlöningar:

1 sanatorieöverläkare, grundlön (41 lkl)	1.578.000
1 översköterska, grundlön (22 lkl)	543.300

IV. Ålands tuberkulosbyrå.

1. Avlöningar:

1 dispensärläkare, halvt årsarvode (30 lkl)	402.750	
1 dispensärsköterska, grundlön (18 lkl)	450.600	
ålderstillägg (f)	45.000	
dyrortstillägg (f)	17.200	
beklädnadsbidrag	9.600	
lönejustering (f)	<u>35.000</u>	960.150
2. Diverse utgifter		30.000
3. Tuberkulosbyråns andel i centralsanatoriets gemensamma driftskostnader (f)		900.000
4. Tuberkulosbyråns andel i centralsjukhusets gemen- samma driftskostnader (f)		650.000
5. Fri bostad, värme och lyse för dispensärläkaren och dispensärsköterskan (f)		390.000
6. Skärmbildsfotografering (f)		1.300.000
7. Till landskapsstyrelsens disposition för tuberkulos- byrån		30.000

Summa IV kap. 4.260.150

V. Kumlinge sjukstuga.

1. Avlöningar:

1 läkare, arvode	48.000	
1 sköterska, grundlön (15 lkl)	392.700	
1 sköterska, årsarvode (14 lkl)	374.700	
1 ekonom och gårdskar, årsarvode (3 lkl)	219.900	
1 kokerska, årsarvode (7 lkl)	267.600	
1 städerska, årsarvode (7 lkl)	267.600	
hyresbidrag för sköterska	18.000	
ålderstillägg (f)	220.000	
ersättning för söndagsarbete (f)	120.000	
tvätthjälp	12.000	
lönejustering (f)	<u>65.000</u>	2.005.500
2. Vikariatsarvoden (f)		80.000
3. Kosthållningen (f)		360.000
4. Medicinalier och förbandsmaterial (f)		60.000
5. Värme och lyse (f)		360.000
6. Inventariernas underhåll		40.000
7. Diverse utgifter		50.000
8. Sjukhusområdets underhåll		20.000
9. Byggnadernas underhåll		50.000
10. Till landskapsstyrelsens disposition för sjukstugan		15.000

-15-

Summa V kap. 3.040.500

VI Särskilda anslag.

1. Bidrag till avlönande av stads- och kommunalläkare (f)	2.000.000
2. Bidrag till avlönande av kommunaldjurläkare (f) ...	25.000
3. Bidrag till avlönande av kommunala hälsosystrar (f)	3.000.000
4. Bidrag till avlönande av kommunala barnmorskor (f)	4.000.000
5. Bidrag till avlönande av kommunala hälsosystrar- barnmorskor (f)	920.000
6. Bidrag till upprätthållande av Grelsby sjukhus (f)	9.275.000
7. Kostnader för fyra friplatser i Grelsby sjukhus (f)	650.000
8. Sjukhuskostnader för tre platser i Åbolands barn- sjukhus (f)	1.600.000
9. Understöd åt rådgivningsbyråerna i mödra- och barna- vård (f)	800.000
10. Bidrag för avlönande av kommunernas skolläkare (f)	150.000
11. Bidrag åt kommuner för vaccinationskostnader (f) .	250.000
12. Bidrag till Kumlinge apotek	250.000
13. Bidrag till Föreningen Folkhälsan på Åland r.f. ..	550.000
14. Till landskapsstyrelsens disposition för hälso- och sjukvårdsändamål	300.000

Summa VI kap. 23.770.000

Summa 4 Huvudtiteln 159.076.000

5 Huvudtiteln. Undervisnings- och bildningsväsendet.

=====

I. Ålands lyceum.

1. Avlöningar:

1 rektor, grundlön (31 lkl)	846.600
3 äldre lektorer, grundlön å 732.600 (28 lkl)	2.197.800
3 äldre lektorer, grundlön å 698.400 (27 lkl)	2.095.200
2 yngre lektorer, grundlön å 633.300 (25 lkl)	1.266.600
1 gymnastiklärare, grundlön (21 lkl)	517.500
1 gymnastiklärarinna, grundlön (21 lkl)	517.500
1 teckningslärarinna, grundlön (18 lkl)	450.600
1 sånglärare, arvode	146.220
1 gårdskarls-eldare, grundlön (12 lkl)	341.100
1 vaktmästare, grundlön (11 lkl) ..	325.200
kanslihjälps	45.000

ålderstillägg (f)	1.750.000	
dyrortstillägg (f)	260.000	
lönejustering (f)	600.000	
ersättning för söndagsarbete (f) ..	45.000	
ersättning för övertidsarbete (f) .	130.000	
övertim- och timarvoden (f)	4.100.000	
undervisning i språkklubbar (f) ...	<u>100.000</u>	15.734.320
2. Upprätthållande av parallellklasser (f):		
övertim- och timarvoden	6.200.000	
rektorns arvode	170.520	
vaktmästarens arvode	<u>14.000</u>	6.384.520
3. Undervisningsmateriel och bibliotek		170.000
4. Städning (f)		385.000
5. Värme, lyse o. vatten (f)		1.350.000
6. Material för undervisning i slöjd och huslig ekonomi (f)		150.000
7. Tryckningskostnader (f)		100.000
8. Diverse utgifter		225.000
9. Underhåll av inventarier		150.000
10. Underhåll av byggnader		150.000
11. Hyresavgift för klassrum (f)		200.000
12. Arvode o. resekostnader för föräldrarådet (f)		30.000

Summa I kap. 25.028.840

II. Folkskolväsendet.

Folkskolinspektören.

1. Folkskolinspektörens avlöning:		
grundlön (29 lkl)	768.000	
ålderstillägg	231.000	
dyrortstillägg	28.440	
lönejustering (f)	<u>35.000</u>	1.062.440
2. Arvode för folkskolinspektörens semestervikarie (f)		40.000
3. Folkskolinspektörens resekostnader (f)		227.000
4. Folkskolinspektörens kansli- och hyresmedel		63.315
<u>Landskapsbidrag för folkskolväsendet.</u>		
5. Mariehamns stad (f)		3.500.000
6. Lärarnas vid folkskolorna på landet avlöning (f) ..		44.000.000
7. Tilläggsarvoden för lärare i glest befolkade och av- sides belägna kommuner (f)		2.485.000
8. Ålderstillägg åt lärarna vid folkskolor på landet (f)		7.120.000
9. Timarvoden (f)		9.400.000

-17-

10. Byggnadshjälp åt landskommuner för uppförande av folkskollokaler (f)	20.000.000
11. Tilläggsunderstöd åt fattiga och glest befolkade kommuner för anskaffande av folkskollokaler (f)	5.000.000
12. Understödsanslag för folkskolorna på landet (f)	33.000.000
13. Extra understöd för upprätthållande av folkskolväsendet i landskapets fattiga och glest befolkade kommuner (f)	4.000.000
<u>Särskilda utgifter för folkskolväsendet.</u>	
14. Till sommarrekreation vid sommarkolonier åt medellösa, främst svaga och sjuka folkskolbarn (f)	120.000
15. Ledarkurser för ungdomsarbetet	30.000
16. Biblioteks- och resestipendiemedel	30.000
17. Abnormundervisningens främjande (f)	50.000
18. Diverse utgifter	175.000

Summa II kap. 130.302.755

III. Ålands sjöfartsläroverk.

1. Avlöningar:

Navigationsskolavdelningen.

1 överlärare, grundlön (28 lkl)	732.600
1 lektor i navigationsämnen, grundlön (26 lkl)	665.400
1 lektor i matematik, grundlön (26 lkl)	665.400
1 lektor i språk, grundlön (26 lkl) ...	665.400
rektorsarvode	48.000

Maskintekniska avdelningen.

2 lektorer, grundlön å 768.000 (29 lkl)	1.536.000
1 lektor, grundlön (28 lkl)	732.600
avdelningsföreståndararvode	24.000
kanslist	120.000

Gemensamt.

1 vaktmästare, grundlön (13 lkl)	357.600
städhjälp (f)	240.000
ålderstillägg (f)	600.000
dyrortstillägg (f)	150.000
lönjustering	250.000
ersättning för söndagsarbete (vaktmästaren) (f)	30.000
ersättning för overtidsarbete (vaktmästaren) (f)	100.000
rådgivande kommissionens arvoden	40.000

6.957.000

2. Tjänstgörings- och timarvoden (f):

-18-

navigationssakolavdelningen i timarvoden	600.000	
hemarbete	600.000	
maskintekniska avdelningen i tim-		
arvoden	1.560.000	
hemarbete	450.000	
parallellavdelning för navigations-		
skolavdelningen	952.760	
hemarbete	<u>128.000</u>	4.290.760
3. Skepparskolan:		
timarvoden	470.400	
hemarbete	63.700	
hälsolära	<u>8.000</u>	542.100
4. Undervisningsmateriel och bibliotek:		
för navigationsskolavdelningen	120.000	
för maskintekniska avdelningen	<u>120.000</u>	240.000
5. Värme, lyse och vatten (f)		400.000
6. Tryckningskostnader (f)		100.000
7. Expensmedel:		
för navigationsskolavdelningen	75.000	
för maskintekniska avdelningen	<u>60.000</u>	135.000
8. Underhåll av byggnaden		100.000
9. Underhåll av inventarier		50.000
10. Maskinlaboratoriets driftskostnader		30.000
11. Svetsningskurs för maskintekniska avdelningen		15.000
12. För exkursioner		40.000
13. Stipendiemedel (båda avdelningarna)		15.000
14. Specialföreläsningar (f)		12.000
15. För upprätthållande av radiotelegrafistkurs (f) ...		750.000

Summa III kap. 13.676.860

IV. Ålands yrkesskola.

1. Avlöningar:

1 ingenjörslärare, årsarvode (25 lkl)	633.300
1 ingenjörslärare, årsarvode (26 lkl) ^(5 mån.)	277.250
1 yrkeslärarinna, årsarvode (22 lkl)	543.300
3 yrkeslärare, årsarvode (19 lkl)	
å 471.600	1.414.800
1 diplomekonom, årsarvode (26 lkl)	
(6 mån.)	332.700
lärarnas timarvoden (f):	
dagkurser	2.592.200

aftonkurser	120.000	
1 ekonom, årsarvode (16 lkl)	411.300	
kanslist, årsarvode (10 lkl)	309.900	
bibliotekarie	79.650	
skolläkare	45.000	
direktionsarvoden (f)	108.000	
rektorsarvode	49.500	
föreståndararvoden (f)	120.000	
ålderstillägg (f)	380.000	
dyrortstillägg (f)	145.000	
lönejustering (f)	170.000	
hemarbetsersättning	<u>450.000</u>	8.181.900
2. Elevernas flitpengar (f)		825.000
3. Städning och eldning (f)		400.000
4. Råvaror och arbetsredskap (f)		3.000.000
5. Tryckningskostnader (f)		100.000
6. Expensmedel		1.000.000
7. Undervisningsmateriel och bibliotek		1.000.000
8. Inmontering och reparation av maskiner och in- ventarier (f)		400.000
9. Hyra, bränsle, lyse, kraft och vatten (f)		2.300.000
10. Förstahjälpustrustning (f)		25.000
11. Till landskapsstyrelsens disposition för yrkes- skolan		400.000

Summa IV kap. 17.631.900

V. Ålands folkhögskola.

1. Bidrag till Ålands folkhögskola (f)	6.000.000
--	-----------

Summa V kap. 6.000.000

VI. Ålands lantmannaskola.

1. Avlöningar:

1 föreståndare, grundlön (25 lkl)	633.300	
föreståndararvode	57.600	
1 andra lärare, grundlön (25 lkl) ...	633.300	
biträdande timlärare	150.000	
ålderstillägg (f)	175.000	
lönejustering (f)	75.000	
kosthållerska	<u>190.000</u>	1.914.200
2. Värme och lyse (f)		300.000
3. Städning		30.000
4. Undervisningsmateriel		50.000

5. Expensmedel	100.000
6. Slöjdverktyg	20.000
7. Direktionens resor och dagtraktamenten (f) ...	50.000
8. Underhåll av skolplan och stängsel	25.000
9. Underhåll av byggnaderna	200.000
10. Anslag för kurser	40.000

Skollägenheten på Jomala gård.

11. Skollägenhetens utgifter (f)	
a) löner, semesterarvoden samt folkpensions- och barnbidragspremier	1.460.000
b) övriga löpande utgifter	<u>1.130.000</u>
	2.590.000
Summa VI kap.	5.319.200

VII. Ålands kvinnliga hemslöjdsskola.

1. Avlöningar:	
1 vävlärlarinna, grundlön (18 lkl)	450.600
1 sömnadslärlarinna, grundlön (18 lkl)	450.600
föreståndarinnearvode	15.000
kosthållerska	140.000
ålderstillägg (f)	100.000
för lönejustering (f)	40.000
1 biträdande lärare i spånad	<u>10.000</u>
	1.206.200
2. Kostnader för anordnande av kurser utom skolan (f)	70.000
3. Värme och lyse (f)	200.000
4. Undervisningsmateriel	20.000
5. Expensmedel	40.000
6. Direktionens arvoden och resekostnader (f)	30.000
7. Resekostnader och dagtraktamenten för föreståndarinnan	6.000
8. Underhåll av trädgården	100.000
9. Underhåll av byggnaderna	100.000

Summa VII kap. 1.772.200

VIII. Ålands ambulerande lantushållsskola.

1. Avlöningar:	
1 lärarinna i huslig ekonomi, grundlön (18 lkl)	450.600
1 lärarinna i kvinnlig slöjd, grund- lön (18 lkl)	450.600
föreståndarinnearvode	15.000
biträdande timlärare	20.000
ålderstillägg (f)	145.000

-21-

för lönejustering (f)	<u>35.000</u>	1.116.200
2. Hyra, värme och lyse (f)		200.000
3. Undervisningsmateriel och inventarier		130.000
4. Expensmedel		50.000
5. Direktionsarvoden och resekostnader (f)		20.000
6. Transportkostnader (f)		20.000

Summa VIII kap. 1.536.200

IX. Fornminnesvården.

1. Till landskapsstyrelsens disposition för Ålands Museum		550.000
2. För arkeologiska utgrävningar		500.000
3. Bomarsunds fornminnesområde		200.000
4. För publiceringsverksamhet		125.000
5. För mikrofilmning av åländska arkivalier		100.000
6. För underhåll och inlösen av gamla byggnader ...		150.000
7. För bevarande av m/bk Pommern som museifartyg ..		250.000

Summa IX kap. 1.875.000

X. Socialt bildningsarbete.Biblioteksverksamheten.

1. Biblioteksinspektörens arvode		120.000
2. Biblioteksinspektörens resekostnader (f)		30.000
3. Bidrag till biblioteken (f)		1.150.000
4. För inköp och inbindning av facktidsskrifter i biblioteksinspektörens arkiv		12.000
5. För kurs- och föredragsverksamhet		30.000

Annat socialt bildningsarbete.

6. Understödjande av studiecirkelverksamheten		70.000
7. Understöd åt Arbetarinstitutet i Mariehamn (f) .		700.000

Summa X kap. 2.112.000

XI. Särskilda anslag.

1. Till vetenskapen, litteraturen och konsten främ- jande ändamål		4.000.000
2. För främjande av idrott och fysisk fostran (r) ..		5.600.000
3. Understöd av teatrar, sångkörers och orkestrar ...		500.000
4. Bidrag för avlönande av verksamhetsledare för kul- turorganisationer		1.500.000
5. Understöd åt Ålands hemslöjdsförening för före- ningens skolverksamhet (f)		1.200.000
6. Understöd åt Kock- och stuerthskolan i Mariehamn (f)		1.000.000
7. Understödjande av skolgången för elever i läroverk		110.000
8. Understöd för mindre bemedlades yrkesutbildning (f)		3.000.000

9. För anordnande av kurser i yrkesvägledning	200.000
10. Kommunal upplysningsverksamhet	150.000
11. Understöd åt Samfundet Finland-Sovjetunionen ..	40.000
12. Understöd åt Betania församling för upprätthållande av lässal för sjömän	50.000
13. Till landskapsstyrelsens disposition för undervis- nings- och bildningsväsendet	500.000
Summa XI kap. 17.850.000	
Summa 5 Huvudtiteln 223.104.955	

6 Huvudtiteln. Näringarnas främjande.

=====

I. Jordbruket och dess binäringar samt kolonisations- verksamheten.

1. Avlöningar:

1 byggmästare, grundlön (23 lkl) ...	571.500	
1 husdjurs- och jordbrukskonsulent, grundlön (24 lkl)	601.800	
1 bokförings- och jordbrukskonsulent, grundlön (24 lkl)	601.800	
1 jordbruksinstruktör, årsarvode (23 lkl)	571.500	
1 trädgårdskonsulent, grundlön (21 lkl)	517.500	
1 bitr. trädgårdskonsulent, årsarvode (20 lkl)	493.800	
ålderstillägg (f)	250.000	
dyrortstillägg (f)	100.000	
för lönejustering (f)	150.000	3.857.900
2. Resor och dagtraktamenten (f)		1.700.000
3. Allmänna kostnader för lantbrukets instruktions- verksamhet		100.000
4. Jordförbättringsarbeten (r)		4.200.000
5. Bidrag för täckdikningar (r)		500.000
6. Ny- och stenröjningspremier (r)		2.000.000
7. För främjande av jordbruket samt häst- och bo- skapsskötseln		1.500.000
8. Understöd för uppförande av A.I.V.-silos (f)		100.000
9. Kreatursförädlingsföreningar		4.000.000
10. Svin-, får-, fjäderfä- och biskötselns främjande		250.000
11. Lantbruksklubbverksamheten		900.000
12. Lantbruksbokföringens främjande		20.000

13. Jordbruksförsöksverksamheten:

a) Ålands försöksfält	580.000	
b) Ålands fruktförsök	732.900	
c) lokala fältförsök o. demonstrationer	<u>20.000</u>	1.332.900
14. Bidrag åt småbrukarsammanslutningar till maskin- anskaffning (f)		800.000
15. Understöd för byggande av vatten- och avlopps- ledningar på landsbygden (r)		300.000
16. Understöd till förbättrande av bostadsförhållandena på landsbygden (r)		5.000.000
17. Arvoden och kostnader för landskapet enligt land- skapslagen angående kolonisationsnämnder i land- skapet Åland (f)		600.000
18. Kostnader för iståndsättande av kolonisationsvä- gar (r)		1.000
19. För utrotning av berberis (r)		1.000.000
20. Underhåll och drift av maskiner och redskap för jord- förbättringsarbeten (f)		3.000.000
21. Mjölkttransportbidrag i skärgården (f)		7.000.000
22. För sänkning av vattendrag (r)		1.000.000

Summa I kap. 39.161.800

II. Fisket.

1. Avlöningar:

1 fiskerikonsulent, grundlön (24 lkl)	601.800	
1 fiskeriinstruktör, grundlön (20 lkl)	493.800	
ålderstillägg (f)	65.000	
lönejustering (f)	<u>40.000</u>	1.200.600
2. Resor och dagtraktamenten (f)		250.000
3. Fiskerinäringens främjande		1.800.000
4. Underhåll och drift vid romkläckningsanstalterna ..		300.000
5. För fiskeriundersökningar och anordnande av fiskar- kurser (f)		200.000
6. Underhåll och drift av fiskefyrrar		200.000
7. Förbättrande av fiskeleder och fiskehamnar		800.000
8. Landskapets andel i skadeersättningar för försäkra- de fiskredskap och fiskebåtar (f)		800.000
9. Nedsättning av räntan på lån, som beviljats yrkes- fiskare för anskaffning av fiskredskap och fiske- båtar (r)		900.000

Summa II kap. 6.450.600

III. Den privata skogshushållningen.

1. Avlöningar:

1 skogsvårdsinstruktör, grundlön (24 lkl)	601.800	
1 plantskolskötare-bitr. skogsvårds- instruktör, grundlön (21 lkl) ...	517.500	
1 forsttekniker, årsarvode (18 lkl)	450.600	
ålderstillägg (f)	75.000	
dyrortstillägg för skogsvårdsinstruk- tören (f)	15.000	
lönejustering (f)	<u>40.000</u>	1.699.900
2. Resor och dagtraktamenten (f)		800.000
3. Expensmedel		25.000
4. Bränsle för plantskolan (f)		100.000
5. Underhåll av plantskolan		900.000
6. Underhåll av plantskolbyggnaden		200.000
7. Arrende för plantskolans område		15.000
8. Bidrag för skogsförbättringsarbeten (r)		800.000
9. Främjande av och tillsyn över den privata skogs- hushållningen		600.000

Summa III kap. 5.139.900

IV. Särskilda anslag.

1. Understöd åt föreningar:

a) Ålands fiskarförening	250.000	
b) Ålands Marthadistriktsförbund .	300.000	
c) Ålands Mejeriförbund	<u>50.000</u>	600.000
2. Hemslöjdens främjande		175.000
3. Understöd för tryggande av sysselsättningen		500.000
4. Rådgivning för och annat främjande av hem- och småindustrin		150.000
5. För geologiska undersökningar (r)		600.000
6. För planering av torrläggningsföretag (r)		300.000
7. Till landskapsstyrelsens disposition för näringarnas främjande		200.000

Summa IV kap. 2.525.000

Summa 6 Huvudtiteln 53.277.300

7 Huvudtiteln. Kommunikationsväsendet.I. Arbetsledning.

1. Avlöningar:

-25-

2 vägbyggmästare, grundlön à 571.500 (23 lkl)	1.143.000	
1 extraordinarie vägmästare, årsarvode (23 lkl)	571.500	
1 extraordinarie vägmästare, årsarvode (20 lkl)	493.800	
ålderstillägg (f)	150.000	
dyrortstillägg (f)	30.000	
för lönejustering (f)	<u>70.000</u>	2.458.300
2. Resor och dagtraktamenten (f)		1.400.000
Summa I kap. 3.858.300		

II. Vaghållningen.

1. Landsvägarnas underhåll (f):		
a) sommarunderhållet	38.000.000	
b) vinterunderhållet	7.000.000	
c) färjhållningen	<u>7.000.000</u>	52.000.000
2. Bidrag till kommunalvägar:		
a) för byggnad och förbättring (r) ..	5.200.000	
b) för underhåll (f)	4.800.000	
c) för förbättring av vägförhållandena i skärgården (r)	1.200.000	
d) understöd för istandsättning av kommunalvägar, vilka skola övertagas som bygdevägar (r)	<u>500.000</u>	11.700.000
3. För inlösen av vägområden (f)		2.500.000
4. Förberedande arbeten för verkställighet av nya väglagen		250.000

Summa II kap. 66.450.000

III. Sjökommunikationerna.

1. För upprätthållande av trafik i skärgården (f)	7.000.000
2. Upprensning av båtleder (r)	200.000
3. Till anläggning och underhåll av båtbyggor (r)	4.000.000

Summa III kap. 11.200.000

IV. Särskilda anslag.Motorfordonstrafiken.

1. Avlöningar:	
1 bilbesiktningsman och inspektör för landskapets motorbåtar och färjor, årsarvode (26 lkl)	665.400
ålderstillägg (f)	20.040

-26-

dyrortstillägg (f)	13.560	
lönejustering (f)	25.000	724.000
2. Till anskaffande av registerbrickor för motorfordon (f)		150.000
<u>Övriga anslag.</u>		
3. Gästgiverihållningen (f)		400.000
4. För underhåll av byggnader, arbetsmaskiner och inventa- rier		3.600.000
5. Till landskapsstyrelsens disposition för kommunika- tionsväsendet		100.000

Summa IV kap. 4.974.000

Summa 7 Huvudtiteln 86.482.300

8 Huvudtiteln. Socialvården.

=====

I. Särskilda anslag för sociala ändamål.

1. Socialvårdsinspektionen (f)	40.000
2. Olycksfallsförsäkringspremier (f)	1.100.000
3. Hälso-, läkar- och sjukhusvård åt landskapets ar- betare (f)	170.000
4. Invalidvården (f)	11.000.000
5. Familjebostadsunderstöd (f)	300.000
6. Understöd åt barnhem (f)	1.300.000
7. Understöd åt barnträdgårdar (f)	250.000
8. Sommarrekreation för barn, som ej äro folkskolbarn .	50.000
9. Bidrag till avlönande av kommunala hemsystrar (f) ..	1.200.000
10. Socialhjälpstgifter, som skola ersättas av land- skapet (f)	1.300.000
11. Understödjande av nykterhetsarbetet	300.000
12. Bidrag åt Ålands kommunalförbund för arbetsförmed- ling (f)	800.000
13. Bidrag för anordnande av semester åt överansträngda husmödrar i barnrika familjer	80.000
14. Till landskapsstyrelsens disposition för sociala ändamål	100.000

Summa I kap. 17.990.000

Summa 8 Huvudtiteln 17.990.000

9 Huvudtiteln. Diverse anslag.

=====

I. Särskilda anslag.

1. På lag grundade utgifter, vilka icke äro upptagna såsom särskilda poster i budgeten (f)	100.000
---	---------

-27-

2. Oförutsedda utgifter (f)	1.500.000
3. Utgifter för Ålandsdelegationen (f)	300.000
4. Kommittéer och sakkunniga (f)	350.000
5. På grund av landskapstjänst beviljade pensioner, (f)	23.000.000
6. Familjepension och begravningshjälp (f) ...	3.000.000
7. Barnbidrags- och folkpensionspremier, som landskapet i egenskap av arbetsgivare äger erlægga (f)	8.000.000
8. Kostnader för förande av kortregister över perso- ner, vilka åtnjuta åländsk hembygdsrätt ...	200.000
9. Av brandlagen för Mariehamns stad föranledda kostna- der (f)	5.000
10. Understöd för främjande av brandskyddet	1.000.000
11. Understöd till turismens främjande	1.750.000
12. Av naturskyddsåtgärder föranledda utgifter (f)	300.000
13. Kostnader för ersättning av älgskador (f) ..	50.000
14. Premier för dödande av rovdjur (f)	1.500.000
15. Bidrag för utbildning av polismän (f)	100.000
16. Stödjande av elektrifieringen på landsbygden (f)	2.000.000
17. För undersöknings- och byggnadspubliceringsverk- samheten för utvecklande av bostadsproduktio- nen (r)	150.000
18. Av lagen om främjande av bostadsproduktionen för- anledda kostnader (f)	200.000
19. Bidrag för främjande av bostadsbebyggelsen i av husbocken härjade trakter (r)	1.000
20. Av landskapslagen angående byggnadsstadga för bygg- nadsplaneområden på landsbygden i landskapet Åland föranledda verkställighetskostnader (f) ..	300.000
21. Brandstodspremier (f)	375.000
22. Utgifter för skärgårdsnämnd (f)	215.000
23. Fraktunderstöd (f)	1.500.000
24. Till landskapsstyrelsens disposition för brand- väsendet	300.000

Summa I kap. 46.196.000

Summa 9 Huvudtiteln 46.196.000

10 Huvudtiteln. Investeringsutgifter.

=====

I. Landskapsstyrelsen.

1. Anskaffning av inventarier (r)	500.000
2. Utbyte av tjänstebilar	900.000

Summa I kap. 1.400.000

-28-

II. Hälso- och sjukvården.

1. Ålands centralsjukhus för anskaffning av inventarier och instrument	2.100.000
2. Ålands centralsjukhus för anskaffning av skåpbil	800.000
3. Ålands centralsanatorium för anskaffning av inventarier och instrument	150.000
4. Kumlinge sjukstuga för inköp av röntgenapparat ..	250.000
Summa II kap. 3.300.000	

III. Undervisnings- och bildningsväsendet.

1. Ålands lyceum för anskaffning av inventarier	400.000
2. Ålands yrkesskola för anskaffning av inventarier (r)	2.350.000
3. Ålands yrkesskola för anskaffning av maskiner (r) ..	2.225.000
4. För inköp av radiopejlapparat till Ålands sjöfartsläroverk	410.000
5. Ålands kvinnliga hemslöjdsskola för anskaffning av inventarier	95.000
6. Ålands lantmannaskola: skollägenheten på Jomala gård för särskilda nyinvesteringar	485.000

Summa III kap. 5.965.000

IV. Näringarnas främjande.

1. Anskaffning av maskiner för jordförbättringsarbeten (r)	500.000
2. För anläggning av brunn på Brinkhaga	206.000

Summa IV kap. 706.000

V. Kommunikationsväsendet.

1. Vägbyggnads- och vägförbättringsarbeten (r)	10.000.000
2. Extra anslag för vägbyggnads- och vägförbättringsarbeten samt brobyggnader (r)	35.000.000
3. Anskaffning av vägmaskiner (r)	6.000.000
4. Anskaffning av ny tjänstebåt	1.200.000
5. Anskaffande av instrument för trafikkontroll	100.000

Summa V kap. 52.300.000

Summa 10 Huvudtiteln 63.671.000

11 Huvudtiteln. Understödslån.

=====

I. Näringarnas främjande.Jordbruket och dess binärningar samt kolonisationsverksamheten.

1. Lån för jordförbättringsarbeten (r)	3.500.000
--	-----------

-29-

2. Lån för anskaffning av stenröjningsmaskiner (r)	1.000.000
3. Lån för täckdikning (r)	500.000
4. Lån för främjande av hem- och småindustrin till tryggande av sysselsättning (r)	10.000.000
5. Lån för byggande av vatten- och avloppsledningar på landsbygden (r)	1.000.000
6. Byggnadslån till förbättrande av bostadsförhållandena på landsbygden (r)	15.000.000
7. Lån åt mindre bemedlade på landsbygden för elektrifiering av hushåll (r)	500.000
8. Kolonisationskassalån (r)	45.000.000
9. Amorteringslån för byggande av spannmålstorkar och -silos	10.000.000
10. Lån för uppförande av träinpregneringsanläggning	10.000.000
<u>Fisket.</u>	
11. Lån för höjande av fiskhushållningen (r)	3.000.000
<u>Skogshushållningen.</u>	
12. Lån för skogsförbättringsarbeten	1.000.000

Summa I kap. 100.500.000

II. Undervisnings- och bildningsväsendet.

1. Studielån åt mindre bemedlade för yrkesstudier (f)	2.500.000
2. Amorteringslån för landskommunernas folkskolebyggnader (f)	10.000.000

Summa II kap. 12.500.000

III. Särskilda anslag.

1. Bostadslån (r)	30.000.000
2. Lån för främjande av bostadsbebyggelsen i av husböcken utsatta trakter (r)	100.000
3. Bosättningslån (f)	800.000
4. Amorteringslån för turismens främjande	5.000.000
5. Amorteringslån för uppförande av kommunalvårdanstalter (r)	20.000.000

Summa III kap. 55.900.000

Summa 11 Huvudtiteln 168.900.000

12 Huvudtiteln. Finansieringsutgifter.

=====

I. Avräknings- och ränteutgifter.

1. Utbetalningar till landskapets enskilda medel för vid avräkning utom kolumn ställda inkomstposter (f)	1.000.
--	--------

-30-

2. Ränteutgifter för av landskapet upptagna finansierings-
lån (f) 500.000

3. Avkortningar på av landskapet upptagna finansie-
ringslån för ordinarie budgetens förverkligande (f) 1.000

Summa I kap. 502.000

II. Utgifter, vilka ej företräda betalningar.

1. Avkortade inkomstresten (f) 1.000

Summa II kap. 1.000

Summa L2 Huvudtiteln 503.000

Summa utgifter mk 875.934.400

=====

Detaljmotivering.

=====

I N K O M S T E R.

Inkomstposterna ha dels beräknats efter bokslutet för år 1956, dels efter de inkomster, som hittills influtit under år 1957, varför ytterligare motivering i detta avseende icke torde behövas.

U T G I F T E R.

1. Huvudtiteln. Landstinget.

I. Allmänna landstingskostnader.

1 Ht. I:1. Landstingsmännens arvoden, dagtraktamenten och resekostnader (f).

Ökning 400.000 mark. Enligt bokslutet för 1956, belöpa sig utgifterna under momentet till något över 6.600.000 mark. Utgifterna för landstingets vårsession stego till 3.200.000 mark. I anseende härtill synes en mindre förhöjning av anslaget vara befogad.

1 Ht. I:2. Arvode åt landstingets sekreterare och notarie (f).

Ökning 50.000 mark. Enligt bokslutet för 1956 stego utgifterna under momentet till något över 400.000 mark. Med hänsyn härtill samt med beaktande av den allt mer tilltagande arbetsbördan föreslås anslaget höjt till 450.000 mark.

1 Ht. I:3. Arvoden åt utskottssekreterarna (f).

Ökning 200.000 mark. Motivering som föregående.

1 Ht. I:4. 1 kanslist och renskrivarska.

Ökning 19.720 mark. Vid senast verkställda reglering av tjänstemannalönerna inrycktes det tidigare indextillägget (15 %) i grundlönen, varför undermomentet "indextillägg" bortfaller. Däremot har landskapsstyrelsen ännu velat bibehålla undermomentet "lönejustering" på grunder som tidigare anförts. Samtliga löner utbetalas enligt de i riket tillämpade avlöningstabellerna (FFS 41/1957).

1 Huvudtitelns slutsumma:

Ordinarie budgeten för 1957 10,104,620:-

Budgetförslag för 1958 10.823.100:-

Ökning 718.480:-

2 Huvudtiteln. Landskapsstyrelsen.

I. Centralförvaltningskostnader.

2 Ht. I:1. Avlöningar. Beträffande motiveringen hänvisas till den

samma under 1 Ht. I:4. Därjämte önskar landskapsstyrelsen framhålla att undermomentet "Arkivarietilllägg åt kanslisten" ånyo upptagits på därom gjord anhållan. Beloppet utgör skillnaden mellan grundlönen för 18 och 19 löneklassen. Ursprungligen var detta tilllägg skillnaden mellan den löneklass, vartill registratorn hänfördes, och kanslistens löneklass. Vid en reglering av avlöningarna uppstod det förhållandet, att sagda befattningshavare hörde till samma avlöningsklass och därvid bortföll tillägget för kanslisten. Då emellertid kanslisten nu är i en lägre löneklass än registratorn synes det rätt och billigt att ånyo bevilja kanslisten det begärda tillägget, detta särskilt med hänsyn till det omfattande merarbete, som en grundlig och noggrann arkivering medför.

Dessutom tillkommer ett kontorsbiträde i 11 avlöningsklassen. Denna person, som redan anställts som ny vägkassör, skall även i mån av tid sköta vissa uppgifter på kansli- och kamreraravdelningarna.

2 Ht. I:2. Ledamöternas i landskapsstyrelsen arvoden, dagtraktamenten och resekostnader (f).

Ökning 300.000 mark. Antalet sammanträden för landskapsstyrelsen ökar år för år. Under tidigare år sammanträdde landskapsstyrelsen under vissa tider endast en gång i veckan. Emellertid har antalet ärenden, som skola behandlas vid plenum, ökat med påföljd, att numera i genomsnitt tvenne sammanträden per vecka måste hållas.

2 Ht. I:8. Kostnader för extra personal (f).

Ökning 200.000 mark. På momentet föras i första hand utgifterna för extra personal. I andra hand belasta arvoden för semestervikarier detta moment. Särskilt omfattande är granskningen av underredovisarnas månadsrapporter. Detta utföres i regel av huvudbokförerskan. Då också bokföringen är tidsödande resulterar det i att extra hjälp måste anlitas under några månader av året och särskilt då för den sorgfälliga granskningen av föresagda rapporter. Enligt vad man nu kan bedöma torde en för hela året halvtidsanställd person inom en snar framtid vara behövlig på kamreraravdelningen.

2 Huvudtitelns slutsumma

Ordinarie budgeten för 1957	23.579.040
Budgetförslag för 1958	24.794.100
Ökning	1.215.060

3 Huvudtiteln. Polisvården.

I. Polisinrättningen i Mariehamn.

3 Ht. I:1. Vad under 1 Ht. I:4 anförts gäller även i tillämpliga delar detta moment. Det nya undermomentet "Polistillägg" har tillkommit enär från 1.7.1957 särskilt tillägg skall utbetalas åt den del av poliskåren, som anses utföra egentliga polisåligganden, dock icke åt kanslipersonalen eller annan polispersonal huvudsakligen i inomhustjänst. Detta tillägg utgör skillnaden mellan avlöningen i vederbörandes egen och närmast högre avlöningsklass.

I övrigt kan tilläggas att länsstyrelsen i landskapet Åland och stadsfullmäktige i Mariehamn vid inbegärda utlåtanden över polisinrättningens budgetförslag icke haft något att anmärka mot detsamma. Stadens andel i kostnaderna för polisinrättningen i Mariehamn utgör en tredjedel av summa utgifter.

II. Polisväsendet på landet.

3 Ht. II:1. Avlöningar. Motivering som under 3 Ht. I:1. Därjämte tillkommer en ny extrakonstapelsbefattning enligt 15 avlöningsklassen i Jomala m.fl. kommuners distrikt, vilken tjänst landskapsstyrelsen beslutat, på därom gjord anhållan, samt sedan länsstyrelsen i begärt utlåtande avgivet förord, inrätta från 1.1.1958. Denna befattningshavare skall närmast verka som kansliikonstapel.

3 Ht. II:1. Beklädnadsbidrag å 7.700:-/år.

Ökning 7.700 mark. Med anledning av att, som under föregående moment framgår, en konstapelsbefattning tillkommer, erfordras rubricerade bidrag för sammanlagt 19 konstaplar.

Summa 3 Huvudtiteln.

Ordinarie budgeten för 1957	19.329.295:-
Budgetförslag för 1958	21.116.645:-
Ökning	1.787.350:-

4 Huvudtiteln. Hälso- och sjukvården.

I. Särskilda avlöningar.

4 Ht. I:1. Avlöning. Motivering som under 1 Ht. I:4.

4 Ht. I:5. Landskapshälsosystem-barnmorskans avlöning. Se föregående.

II. Ålands centralsjukhus.

4 Ht. II:1. Avlöningar. Motivering som under 1 Ht. I:4. Därjämte föreslår landskapsstyrelsen att kontorsbiträdesbefattningen från 1.1.1958 hänföres till 11 lkl mot nuvarande 10 lkl, vilket bättra motsvarar förhållandet med motsvarande befattningar inom statsförvaltningen.

Momenten under rubriken "Gemensamma löneförmåner" ha föreslagits efter av centralsjukhuset gjorda uppskattningar av utgifterna på dessa undermoment.

4 Ht. II:2. Kosthållningen (f).

Momentet oförändrat. Genom tillkomsten av växthuset och andra åtgärder, som kunnat vidtagas på grund av vunna erfarenheter, torde utgifterna för kosthållningen kunna, föreslås oförändrade, trots inträffade prisstegringar.

4 Ht. II:3. Medicinalier och förbandsmaterial (f).

Ökning 1.300.000 mark. För 1957 torde utgifterna under momentet komma att överstiga 4 miljoner. Med hänsyn till prisstegringen på rubricerade varor måste en ökning med hela 1,3 miljoner mark anses erforderlig.

4 Ht. II:7. Röntgen och annan behandling i polikliniken (f).

Anslaget föreslås sänkt till 500.000 mark.

4 Ht. II:8. Arvoden och resekostnader för röntgenologen (f).

Ökning 90.000 mark. Röntgenologens arvode, inklusive resekostnadsersättning, föreslås till 450.000:-/år. En reglering bör företas med beaktande av att antalet besök av röntgenologen ökat till det dubbla. (1 gång per vecka).

4 Ht. II:9. Kostnader för själavård.

Tillägg 72.000 mark. Momentet nytt.

Sedan ett par år tillbaka ha några av de åländska prästerna givit själavård åt patienterna vid Ålands centralsjukhus. Ursprungligen utfördes verksamheten gratis, men senare gjordes från deras sida en anhållan om ett mindre arvode samt ersättning för resekostnaderna. Hittills ha utgifterna i sådant avseende förts på momentet "Till, landskapsstyrelsens disposition för centralsjukhuset." Emellertid har landskapsstyrelsen ansett det sakenligare att för ändamålet intaga ett särskilt moment, varunder

föreslås det av prosteriet äskade beloppet 72.000 mark (6.000:-/mån.).

I anledning av detta nya moment få de efterföljande momenten ändrade ordningsnummer.

4 Ht.II:12. Underhåll av området.

Ökning 100.000 mark.

För 1958 föreslås utbyte av fyra lyktstolpar, av trä. Kostnaden härför stiger till c:a 90.000 mark. I övrigt påföres momentet utgifterna för skötseln av växthuset, som färdigställes i slutet av 1957, samt för andra ordi- nära underhållskostnader.

4 Ht.II:13. Diverse utgifter.

Ökning 300.000 mark. Under momentet föras bl.a. samtliga utgifter för telefonerna, hënsin och reparationskostnader för bilarna tryckningskostnader, kostnader för litteratur och tidningar samt utgifter för kontorsmaterial.

4 Ht.II:14. Till landskapsstyrelsens disposition för centralsjukhuset.

Minskning 250.000 mark torde kunna förefas.

III. Ålands centralsanatorium.

4 Ht.III:1. Avlöningar. Motivering som under 1 Ht. I:4. Därjämte önskar landskapsstyrelsen framhålla, att sanatorieöverläkarens avlöning justerats såtillvida att befattningen från 1.7.1957 är hänförd till 41 lkl (tidigare 39 lkl) samt att halva dispensärläkararvode utgår enligt 30 lkl (tidigare 33). Denna justering företogs i konformitet med förhöjningarna vid motsvarande inrättningar i riket.

4 Ht.III:4. Operationskostnader samt arvode och resekostnader för lungkirurgen (f).

Ökning 500.000 mark. Sedan Ålands landsting vid behandlingen av första tillägget till inkomst- och utgiftsstaten för 1957 fattat beslut därom, att landskapet skall svara för de kostnader, som uppstå då tbc-patienter sändas till andra sjukhus för att där undergå operation, föreslås anslaget höjt till 750.000 mark.

4 Ht.III:7. Diverse utgifter.

Ökning 50.000 mark. Det tidigare anslaget synes otillräckligt.

4 Ht.III:8. Sanatoriets andel i centralsjukhusets gemensamma driftskostnader (f).

Ökning 600.000 mark. På grund av de stigande kostnaderna för driften av centralsjukhuset beräknas sanatoriets andel bliva 12,700.000 mark.

IV. Ålands tuberkulosbyrå.

4 Ht.IV:1. Avlöningar. Se motivering under 4 Ht. III:1.

4 Ht.IV:4. Tuberkulosbyråns andel i centralsjukhusets gemensamma driftskostnader (f).

Ökning 50.000 mark. Motivering i tillämpliga delar som under 4 Ht. III:8.

4 Ht.IV:6. Skärmbildsfotografering (f). Momentet nytt.

Tillägg 1.300.000 mark. Under 1958 skall en skärmbildsfotografering, omfattande hela befolkningen i landskapet föranstaltas.

V. Kumlinge sjukstuga.

4 Ht.V:1. Avlöningar. Motivering som under 1 Ht. I:4.

4 Ht. V:5. Värme och lyse.

Ökning 40.000 mark. Det tidigare anslaget synes otillräckligt.

VI. Särskilda anslag.

4 Ht.VI:3. Bidrag till avlönande av kommunala hälsosystrar (f).

Ökning 1.000.000 mark. Det tidigare anslaget synes ha varit för lågt beräknat, sålunda stego utgifterna under momentet enligt bokslutet för 1956 till c:a 2.800.000 mark. Sedan dess ha löneregleringar förekommit och de ålderstillägg beviljade hälsosystrarna ökat, varför en förhöjning till 3.000.000 mark synes motiverad.

4 Ht.VI:9. Understöd åt rådgivningsbyråerna i mödra- och barnavård(f)

Minskning 500.000 mark. Jämlikt vederbörligt beslut (FFS 181/57) skall arvodet för läkare vid kommunal rådgivningsbyrå för mödra- och barnavård utgå med 750 mark för varje mottagning i mödra- och barnavårdsangelägenhet samt 80 mark för varje undersökt fall, räknat från 1.6.1957. Sedan sagda rådgivningsbyråer numera fått i tillfredsställande skick ha bidragen för grundanskaffningarna minskat, varför anslaget föreslås sänkt till 800.000 mark.

4 Ht.VI:10. Bidrag för avlönande av kommunernas skolläkare (f).

Minskning 50.000 mark. Jämlikt förordningen angående ändring av förordningen om läkarbefattning vid folkskolorna (FFS 100/57) utgör arvodet i riket för vederbörligen un-

dersökt elev 65 mark samt för lärare och annan funktionär 400 mark, räknat från 15.3.1957. I dessa arvoden, vilka jämlikt § 5 i landskapslagen om läkarbefattning vid folkskolorna i landskapet Åland (ÅFS 21/52) även fastställts av landskapsstyrelsen, ingå samtidigt ersättning för skol-läkarens åligganden vid den allmänna övervakningen av de sanitära förhållandena vid folkskolorna.

För undersökning av elev, som verkställts på skolläka-rens egen mottagning, och för därtill anslutna åtgärder utgör arvodet 200 mark.

4 Ht.VI:11. Bidrag åt kommunerna för vaccinationskostnader (f).
Tillägg 250.000 mark. Momentet nytt.

Vid inbegärt utlåtande har medicinalstyrelsen förklarat att rubricerade bidrag åt de åländska kommunerna skall beviljas av landskapsstyrelsen. I anledning härav föreslås ett anslag om 250.000 mark för ändamålet.

För vaccination, som vaccinator utför i stöd av 7 § 2 mom. lagen om vaccination, erlägges åt honom genom kommunens förmedling ur statens medel i arvode 80 mark för varje person, som vid vaccinationstillfälle vaccinerats, samt därtill i grundarvode för vaccination, som anordnats i stad, köping och vaccinatorens bostad på landsorten 750 mark för varje vaccinationsdag eller för tid, som räknas såsom vaccinationsdag, i enlighet med vad landskapsstyrelsen närmare förordnar. För vaccination, som verkställts på landsbygden, annorstädes än i vaccinatorens bostad, utgör arvodet 750 mark för varje vaccinationsplats. Försiggår vaccination i stöd av 3 § 1 mom. sagda lag, erlägges för vaccination 25 mark för varje vaccinerad person.

Utföres besiktning av annan person än vaccinatorens själv, avdrages från hans totalarvode en femtedel såsom ersättning åt den som verkställer besiktningen.

Dessa arvoden tillämpas från 1.3.1957.

Kommun, som önskar erhålla ersättning för förberörda arvoden, bör kalenderårsvis ansöka därom hos landskapsstyrelsen, och ansökningen insändas före utgången av följande mars månad.

4 Ht.VI:13. Bidrag till Föreningen Folkhälsan på Åland r.f.
Ökning 250.000 mark.

Rubr. förening har till landskapsstyrelsen inkommit med en sålydande skrivelse:

"Vi tillåta oss börja vår skrivelse om en tilltänkt mentalhygienisk rådgivningsbyrå på Åland med att citera några rader ur dr Karin Spoofs skrift "Folkhälsans mentalhygieniska verksamhet":

"Det mentalhygieniska arbetet har även ute i den stora världen kommit rätt sent i gång, och detta gäller särskilt den gren av arbetet som består i rådgivning i uppfostringsfrågor samt hjälp i skolorna åt de barn, som förete svårigheter att följa med och tillgodogöra sig undervisningen". Denna för vår tid synnerligen viktiga fråga upptogs i Åboland redan 1931 i form av rådgivning i uppfostringsfrågor. Det egentliga mentala rådgivningsarbetet vidtog i Helsingfors och Åbo 1939 och numera har detta viktiga arbete börjat på många orter i Finlands svenskbygder.

Enligt dr Spoof tillgår arbetet vid en s.k. mentalhygienisk byrå så, att sedan anmälan gjorts och vissa första uppgifter därvid givits, besöker assistenten vid byrån hemmet, sätter sig in i miljön och får uppgifter där, skaffar sig sedan ytterligare uppgifter av hälsosyster eller vederbörande läkare, ser på skrivböcker och betyg samt företager i vissa fall redan på detta stadium undersökning av intelligensen. Så sammanfogas alla uppgifterna till en sammanhängande redogörelse, som byråns läkare får till genomläsning före sin undersökning. Givetvis är det inte nog med ett sammanträffande, utan klienten får återkomma med eller utan målsman. I regel stiftar läkaren bekantskap först med barnet ensamt och sedan med modern eller den som följt med barnet, och slutligen är båda samtidigt inne hos läkaren.

Vad problemens art beträffar, ger dr Spoof uppgifter om drygt 800 undersökta barn i Helsingfors och Åbo. Av dessa gällde det debilitet, imbecillitet, intellektuell efterblivenhet och andra skolsvårigheter i 258 av fallen

ångest, rädsla, nervositet, hysteriska anfall	121	"
trots, negativism, lynnesutbrott	149	"
bäddvätning	126	"

stamning eller andra talsvårigheter	36	av	fallen
ordblindhet	7	"	"
skolskolkning 14, rymning 1	s:a 15	"	"
hållningslöshet 3, lögnaktighet 21	" 24	"	"
snatteri	23	"	"
sexuella ovanor 13, nervösa ovanor (nagelbitning) 5	18	"	"
talande i sömnen 2, dålig sömn, dålig aptit 10	12	"	"
tvångsföreställningar 1, psykos 1, epilepsi 1	3	"	"
nervösa störingar av organiska sjukdo- mar och defekter	9	"	"
yrkesval	2	"	"

För mer än tio år sedan upptogs även frågan om mentalhygienisk rådgivning till diskussion inom Folkhälsans på Åland styrelse, men efter en längre diskussion bordlades frågan. Nu är frågan åter aktuell inom föreningen, isynnerhet sedan förslag om samverkan med Åboland aktualiserades vid en diskussion på ett medborgarmöte i Åbo våren 1957. Genom ett sådant samarbete skulle kostnaderna, som annars bli tämmeligen höga, nedbringas avsevärt. Utgifterna för Åboland och Åland skulle tillsammans bli cirka 2.144.700:--. Därav skulle Ålands kommuner liksom Åbolands betala 25 mk per mantalsskriven person eller cirka 552.000:--, landskapsbidrag räknar föreningen med att erhålla 250.000:--, Samfundet Folkhälsan och landskapsföreningen skulle stå för resten.

Vi citera här åter dr Spoof: "Det stora framtidsmålet måste vara en sådan utvidgning av uppfostringsrådgivningen, att den når alla hem i Svensk-Finlands fyra landskap, ty de ha alla behov därav. Planen för arbetet är ganska lätt att uppgöra, men medlen för förverkligande av denna äro tyvärr ej lätta att anskaffa. Men vi bida tiden och göra det lilla vi kunna, göra det villigt och glatt."

För att om möjligt kunna åstadkomma en mentalhygienisk rådgivning på Åland vågar Landskapsföreningen Folkhälsan på Åland vördsamt anhålla om att Landskapsstyrelsen i budgeten för år 1958 ville upptaga ett anslag om 250.000 mark."

Landskapsstyrelsen har vid behandlingen av förestående anhållan beslutat bifalla densamma, varför för ändamålet föreslås 250.000 mark, vilket belopp landskapsstyrelsen efter prövning av verksamhetens art och omfattning skulle utgiva till sökandeföreningen.

4 Huvudtitelns slutsumma.

Ordinarie budgeten för 1957	152,156,140
Budgetförslaget för 1958	159.076.000
Ökning 6.919.860	

5 Huvudtiteln. Undervisnings- och bildningsväsendet.

I. Ålands lyceum.

5 Ht.I:1. Avlöningar. Motivering i tillämpliga delar som under 1 Ht. I:4.

5 Ht.I:3. Undervisningsmaterial och bibliotek.

Ökning 30.000 mark. Utöver de vanliga kostnaderna under detta moment måste särskild undervisningsmateriel i fysik anskaffas och som sådan må främst nämnas en ny experiment-sats i elektricitetslära,

5 Ht.I:11. Hyresavgift för klassrum.

Ökning 100.000 mark. På grund av den starka elevtillströmningen till lyceet har för läsåret 1957-58 upphyrts tvenne klassrum. I sådant avseende har avtal träffats med Mariehamns stad om disponerande av två rum i stadens nya folkskola. Utöver den avtalade hyran tillkomma utgifter för städning,

II. Folkskolväsendet.

5 Ht.II:1. Avlöning. Motivering som under 1 Ht. I:4.

5 Ht.II:2. Arvode för folkskolinspektörens semestervikarie (f).

Ökning 5.000 mark. Med hänsyn till löneregleringarna föreslås en ökning med 5.000 mark.

III. Ålands sjöfartsläroverk.

5 Ht.III:1. Avlöningar. Motivering i tillämpliga delar som under 1 Ht. I:4. Därjämte önskar landskapsstyrelsen framhålla, att anslaget för rådgivande kommissionen höjts till 40.000 mark. Det tidigare anslaget om 7.000 mark har varit oförändrat under många år. Sammanträdesarvodena för ledamöterna utgå enligt samma normer, som gälla för ledamöter i av landskapsstyrelsen tillsatta kommittéer, för närvarande 1.800 mark för ordförande och 1.200 mark för

medlem per sammanträde. Antalet ledamöter i rådgivande kommissionen är 5, vartill kommer läroverkets rektor och maskintekniska avdelningens föreståndare som självskrivna medlemmar.

5 Ht.III:3. Skepparskolan.

Tillägg 542.100 mark. Anslaget nytt.

I inkomst- och utgiftsstaten för år 1956 fanns ett motsvarande anslag. Under vårterminen 1958 skall ånyo en skepparkurs hållas, och förefaller det sannolikt att dylika kurser framdeles återkomma vartannat år.

För upprätthållande av radiotelegrafistkurs (f).

Minskning 250.000 mark.

IV. Ålands yrkesskola.

5 Ht.IV:1.

Avlöningar. Motivering i tillämpliga delar som under 1 Ht. I:4. Därjämte önskar landskapsstyrelsen framhålla följande:

Ålands yrkesskola arbetar för närvarande med:

- 1) en fast avdelning för metallarbetare med 2-årig kursplan och 2 klasser samtidigt;
- 2) a) en intermittent avdelning för yrkessömmerskor med 2-årig kursplan och en klass per år,
b) till denna avdelning hörande kvällskurs i husbehovs-sömnad om 180 timmar (Ny kurs varje år),
- 3) en intermittent avdelning för bilmekaniker med 3 årig kursplan och en klass per år.

Såvida landstinget beviljar medel föreslås den under ovan p. 3 nämnda kursen bliva fast, fortsättningsvis med en klass per år. Därjämte föreslås en fast elektrikeravdelning, som hösten 1958 vidtager med en skepps elektrikerkurs för att under hösten 1957 ändras till en 2-årig installatörskurs. Därjämte föreslås en affärsbiträdesavdelning med 1-årig kurs med början från hösten 1958.

På grund av de föreslagna nya avdelningarna ökas även lönekostnaderna. Till el-avdelningen föreslås en ingenjörslärare som föreståndare. Om den blivande ingenjörsläraren har pedagogisk examen utgår lönen enligt 26 löneklassen, i annat fall enligt 25 lkl. Tjänsten avses att besättas från 1 augusti 1958.

av ber. sammanlägg. utspj.

Till den blivande affärsbiträdesavdelningen kan en diplomekonom antagas som föreståndare. Löneklassplaceringen är lika som för ingenjörslärare. Med hänsyn till att avdelningen i sin helhet är ny och medför mycket organisationsarbete på förhand, föreslås att tjänsten besättes från 1 juli 1958. Emedan det för närvarande ej utbildas lärare för detta ändamål måste den blivande föreståndaren genom studieresor till liknande skolor t.ex. i Helsingfors, komplettera sitt vetande just för detta ändamål. I sådant syfte har i förslaget till landskapsstyrelsens dispositionsmedel observerats ett belopp avsett som studiebidrag. Såväl på den nya el-avdelningen som på affärsbiträdesavdelningen behövas timlärare i olika ämnen.

Bibliotekariens arvode utgår enligt normer som erhållits vid begärt utlåtande från statens biblioteksinspektör.

Skolläkarens arvode, som ursprungligen bestämdes med hänsyn till 42 elever, har höjts emedan elevantalet nu kan bli 64 i dagkurserna.

Rektorsarvodet är beroende av antalet klasser över 4 stycken, och har justerats med hänsyn till de nya förhållandena. I övrigt ha alla ersättningar justerats i förhållande till den utvidgade verksamheten. Till grund för alla löner och ersättningar ligga dels handels- och industriministeriets beslut rörande centrala yrkesskolor, dels landskapsstyrelsens beslut. Beträffande bibliotekariens arvode har dessutom förfarits som redan nämnts.

5 Ht.IV:2. Elevernas flitpengar (f).

Ökning 175.000 mark. Sedan antalet elever stigit synes det tidigare beloppet otillräckligt.

5 Ht.IV:3. Städning och eldning (f).

Ökning 70.000 mark. Dels på grund av de nyinrättade avdelningarna och dels på grund av stegring av lönenivån synes det tidigare anslaget otillräckligt.

5 Ht.IV:4. Råvaror och arbetsredskap (f).

Ökning 242.000 mark. Ökningen förhållandevis liten med beaktande av nyanskaffningen för tvenne nya avdelningar.

Därjämte måste vissa verktyg kompletteras på grund av

slitage.

5 Ht.IV:5. Tryckningskostnader (f).

Ökning 49.000 mark, vilket dels beror på inrättandet av tvenne nya avdelningar, men dels även därpå att gamla upplagor av vissa trycksaker måste förnyas under året.

5 Ht.IV:6. Expensmedel.

Ökning 350.000 mark. Utöver de vanliga utgifterna påföres detta moment även kostnaderna för skyddskläder samt tvätt- och rengöringskostnaderna för dessa.

5 Ht.IV:7. Undervisningsmateriel och bibliotek.

Ökning 470.000 mark. Utöver de tillägg, som tillkomma på grund av de nyinrättade avdelningarna tillkomma dessutom vissa större inköp av böcker för det planerade elevbiblioteket.

5 Ht.IV:8. Inmontering och reparation av maskiner och inventarier(f).

Ökning 196.000 mark. Enligt direktionen för yrkesskolan föreslås en ökning av ~~rukr~~ anslag till 400.000 mark.

5 Ht.IV:9. Hyra, bränsle, lyse, kraft och vatten (f).

Ökning 143.800 mark, vilket främst beror på utgifterna för de nyinrättade avdelningarna.

5 Ht.IV:10. Första-hjälputrustning.

Ökning 15.500 mark. Motivering som under föregående moment.

5 Ht.IV:11. Till landskapsstyrelsens disposition för yrkesskolan.

Ökning 130.000 mark. Utöver de sedvanliga utgifterna under momentet tillkommer, som under 5 Ht.IV:1 antyddes, eventuella studieresor för föreståndarna vid de nya avdelningarna.

V. Ålands folkhögskola.

5 Ht. V:1. Bidrag till Ålands folkhögskola (f).

Ökning 2.000.000 mark. Utgifterna för folkhögskolan bestridas med landskapets enskilda medel. Från staten erhålles likväl understöd i enlighet med bestämmelserna i lagen om statsunderstöd åt folkhögskolor av den 7 juli 1950 (FES 361/50) samt med stöd av/sagda lag utfärdade närmare föreskrifter av skolstyrelsen (cirk. 3605/1955). I korthet kan sägas att staten ersätter 85 % av utgifterna för avlöningar, värme, lyse, vatten, undervisningsmateriel, inventarier och allmänna hälsovården samt till

fullt belopp beviljade elevunderstöd. Dessutom erhålles i statsbidrag 2 % i amortering, räknat på anskaffningsvärdet, samt 6 % ränta på den del av anskaffningsvärdet, som icke amorterats, varjämte i bidrag för underhållskostnaderna tillkommer 3 % på byggnadens verkliga värde (funktionsvärde).

Med hänsyn till budgetförslaget för folkhögskolan föreslås ett anslag om 6.000.000 mark i rubricerat avseende.

VI. Ålands lantmannaskola.

5 Ht.VI:1. Avlöningar. Motivering i tillämpliga delar som under 1 Ht I:4.

Skollägenheten på Jomala gård.

5 Ht.VI:11. Skollägenhetens utgifter (f):

a) löner, semesterarvoden samt folkpensions- och barnbidragspremier.

Ökning 150.000 mark. Anslaget om 1.460.000 mark har specificerat följande utseende:

Förvaltararvode	74,520	
Arbetsledare	390,000	
Kreaturskötare	320,000	
Jordbruksarbetare	320,000	
Tillfälliga arbetare	298.900	
Arbetsgiv. andel av folkpens.- o. barnbidr. premierna	56.580	1.460.000

b) övriga löpande utgifter.

Ökning 430.000 mark. Anslaget om 1.130.000 mark har i detalj följande utseende:

Växtodling:	Konstgödselmedel	200,000	
	Utsäde	20.000	
	Insekt- o. ogräs- bekämpning	20.000	240.000
Husdjursskötsel:	Veterinär och medicin	15,000	
	Semineringskostnader	25.000	
	Svin och spec. svin- foder	100.000	
	Kraft- o. mineral- foder	120.000	
	Tvätt-o. desinfekt. medel	20.000	280.000

Allmänna kostnader:

Underhåll av byggnader	70,000	
Underhåll av maskiner	150,000	
El.ström och flytande bränsle	200,000	
Skatter o. försäkringar	90,000	
Diverse kostnader	<u>100,000</u>	<u>610,000</u>
		<u>1.130.000</u>
		=====

VII. Ålands kvinnliga hemslöjdsskola.

5 Ht.VII:1. Avlöningar. Motivering i tillämpliga delar som under 1
Ht. I:4.

5 Ht.VII:8. Underhåll av trädgården.

Ökning 88.000 mark. Rubriken delvis missvisande i det
att anslaget skall användas för, förutom uppsnyggning av
trädgården, iordningställande av planen framför skolan,
anläggande av en mindre parkeringsplats samt särskilda
dräneringsarbeten.

5 Ht.VII:9. Underhåll av byggnaderna.

Ökning 60.000 mark. Utöver sedvanligt underhåll tillkom-
ma kostnader för anskaffning av ny vattenpump samt mål-
ning av golven och ytterdörrarna.

VIII. Ålands ambulerande lantbruksskola.

5 Ht.VIII:1. Avlöningar. Motivering i tillämpliga delar som under 1
Ht. I:4.

5 Ht.VIII:2. Hyra, värme och lyse (f).

Ökning 44.000 mark. Det tidigare anslaget otillräckligt.

5 Ht.VIII:3. Undervisningsmateriel och inventarier.

Ökning 70.000 mark. Till skolan måste särskilda nyan-
skaffningar göras. De specificerade kostnaderna för des-
sa ha följande utseende:

Dammsugare	20,000
Mangel	7,500
Matbord	10,000
Bänkar	10,000
Stolar	5,000
Vägstol	25,000
Revstake	5,000
Rullställning, rullar o. rull- rock	10,500

Saftapparater	5,000
Rexkokare	2.000
Komplettering av vävred- skap och husgeråd	<u>30,000</u>
Summa mk	130.000
=====	=====

IX. Fornminnesvården.

- 5 Ht.IX:6. För underhåll och inlösen av gamla byggnader.
Ökning 50.000 mark. Rubriken delvis ändrad i det att av anslaget skall även medel kunna användas för inlösen av ur arkeologisk synpunkt värdefulla byggnader.

X. Socialt bildningsarbete.

Biblioteksverksamheten.

- 5 Ht.X:4. För inköp och inbindning av facktidsskrifter i biblioteks-
inspektörens arkiv.
Anslaget oförändrat. Rubriken ändrad.

XI. Särskilda anslag.

- 5 Ht.XI:1. Till vetenskapen, litteraturen och konsten främjande än-
damål.

Anslaget oförändrat. Beloppet 4.000.000 mark, föreslås disponeras på följande sätt:

a) Ålands Folkminnesförbund 400.000 mark.

Beloppet erfordras för fortsatt underhåll och utbyg-
gande av friluftsmuseet i Kastelholm. Som bäst uppföres
ett oxstall, som torde kosta ca. 400.000 mark. Återstår
ännu att anskaffa fähus och stall.

b) Ålands kulturstiftelse 600.000 mark för utgivningen
av urkundsverket, som förblir landskapets egendom. Publi-
cering av gamla urkunder handhaves överallt huvudsakligast
av officiella myndigheter eller av dem understödda veten-
skapliga samfund och pågår för närvarande med stor kraft
i Norden. Då åtgärder för utforskning av landskapets his-
toria ankommer på landskapets myndigheter, är det också
dessa myndigheters skyldigheter att se till, att det
åländska urkundsmaterialet så fort som möjligt kommer ut
i tryck, varigenom det lättare kan utnyttjas av forsknin-
gen, samtidigt som risken för förintelse elimineras.

Inom detta år utkommer andra häftet av medeltidsurkunder-
na, redigerade av professor Johannes Sundwall, och i feb-

ruari nästa år föreligger, enligt mag. Kaj Mikander, de åländska jordeböckerna från 1500-talet färdiga för tryckning. Ett dyrbart uppspårningsarbete måste dock ännu utföras i de svenska arkiven efter spridda urkunder, som beröra Åland och ingå i större sammalkodexer. Understrykas bör, att den fortlöpande utgivningen av urkundsverket utgör en viktig tillämpning av den kulturautonomi landskapet åtnjuter.

c) Ålands spelmansgille 135.000 mark, varav 75.000 mark för utgivande i tryck av 25 stycken gamla åländska folkmelodier samt 60.000 mark för uppteckning och fotostatkopiering av noter.

d) Ålands sjöfartsmuseum 150.000 mark som årligt understöd för museiverksamheten.

e) Ålands Fågelskyddsförening 180.000 mark för vetenskapliga fågelobservationer.

f) Ålands Konstnämnd 500.000 mark för inköp och bevarande av i främsta rummet åländsk konst.

g) Föreningen Brage 20.000 mark för dess urklippsverk.

h) Vetenskaplig blodgruppsundersökning av det åländska folket 300.000 mark.

Det tyska läkarteam, som sysslat med studiet av den åländska blödarsjukan, har även intresserat sig för en blodgruppsundersökning av det åländska folkmaterialet. Ändamålet med en dylik undersökning vore att försöka nå en biologisk förklaring på blödarsjukans uppkomst, men framför allt för att bestämma befolkningens genetiska samhörighet med andra delar av Norden och dess ursprung. Med.lic. Aldur Eriksson från Helsingfors, som tillsammans med de tyska professorerna deltagit i dessa forskningar, skall samla materialet för den planerade undersökningen. Undersökningen gäller 2000 personer, som både på fars- och morssidan härstamma från infödda ålänningar. Det är sålunda hög tid på att undersökningen kommer till stånd, ty inom några år kan det vara omöjligt att uppdriva erforderligt folkmateriel.

i) Ålands Ungdomsförbund för undersökning av den åländska ungdomens emigration 325.000 mark. Denna undersökning påbörjades under år 1957 och har Ungdomsförbundet som bidrag i detta avseende för sagda år erhållit 125.000 mark.

Undersökningen är omfattande och i många avseenden betydelsefull. Som ytterligare motivering får landskapsstyrelsen anföra undersökningsledarens skrivelse av följande lydelse:

"På hösten 1956 blev jag av styrelsen för Ålands Ungdomsförbund tillfrågad om jag ville fungera som sakkunnig rådgivare vid planeringen och genomförandet av den undersökning av den åländska ungdomens emigration som Ungdomsförbundet beslutit företaga. Då problemet ju mycket nära anknyter till de forskningar som jag sedan flera år tillbaka tillsammans med min fru, fil.dr. Ida Pipping, bedrivit i den östäländska skärgården, förklarade jag mig utan tvekan villig att åta mig det hedrande uppdraget.

I enlighet med Ungdomsförbundets direktiv har det arbetsutskott som tillsatts för att genomföra undersökningen gjort upp en forskningsplan, som i huvudsak innebär, att uppgifter insamlas om var tredje ålänning mellan 15 och 30 år. För detta ändamål har ett större antal lokala ombud vidtalats och instruerats. Vid insamlingsarbetet komma två frågeformulär till användning: det ena, A, är avsett att användas vid intervjuer med hemmavarande ungdomar, det andra, B, för insamling av uppgifter om bortavarande (se bilaga). Genom att jämföra dessa båda grupper, A och B, bör man vid analysen av det insamlade materialet kunna komma till insikt om dels flyttningsrörelsens struktur, dels de sociala och psykologiska faktorer som förorsaka densamma. Den statistiska bearbetningen av materialet, för vilken hålkortsmaskineriet på Finska Socialhögskolans forskningsinstitut skall utnyttjas, kommer att under våren 1958 utföras av min fru och mig.

Till sin karaktär är undersökningen såväl praktisk-socialpolitisk som rent vetenskaplig. Avsikten är i första hand att utföra en kartläggning, som kan tjäna landskapets beslutande organ och alla intresserade som underlag för sociala reformåtgärder av olika slag. Men då all sådan information måste bygga på hållbar grund är det absolut nödvändigt, att endast fullt pålitliga och vetenskapligt oklanderliga metoder komma till användning. Detta gäller i all synnerhet vid studiet av ett ännu så

pass litet utforskat sociologiskt problem som detta. Det har därför, ända sedan jag åtog mig uppdraget, varit min medvetna strävan att vid utforskandet av detsamma förena de samhälleliga nyttyosynpunkterna och de vetenskapliga kraven på objektivitet och precision, samt att anknyta undersökningen av emigratiönen från Åland både till den internationella forskningen och till mina egna undersökningar av skärgårdens sociala förhållanden. - Mariehamn 29.9.1957.

Knut Pipping

Professor i sociologi vid Finska Socialhögskolan."

Utöver ovan sagda bidrag tillkomma utgifter för tillfälliga undersökningar och andra ändamål.

5 Ht.XI:2. För främjande av idrott och fysisk fostran (r).
Anslaget oförändrat.

För närvarande äro idrottsplaner i Finström och Föglö under byggnad. Därjämte tillkommer under 1958 en idrottsplan och en tennisplan i Saltvik. Från anslaget utgå dessutom bidrag till olika idrottsorganisationer såväl centrala som lokala.

5 Ht.XI:4. Bidrag för avlönande av verksamhetsledare för kulturorganisationer,
Ökning 325.000 mark. Anslaget föreslås disponeras på följande sätt:

- a) Ålands Spelmansgilles instruktör 140.000 mark.
- b) Sång- och Musikförbundets verksamhetsledare 300.000 mk.
- c) Ålands Ungdomsförbund för folkdansledare 40.000 mark.
- d) Ålands Ungdomsförbund och Mariehamns stad för verksamhetsledare vid Ungdomsgården 1.120.000 mark.

Sedan Mariehamns stad öppnat en ungdomsgård är avsikten att ungdomsverksamheten skall centraliseras för hela landskapet till sagda ungdomsgård, vari kansli för verksamhetsledarna inrymts. Saken är ännu icke definitivt avgjord, varför landskapsstyrelsen förbehåller sig rätt att efter prövning få fördela denna del av anslaget.

5 Ht.XI:9. För anordnande av kurser i yrkesvägledning.
Momentet nytt. Tillägg 200.000 mark.

I riket har man inom ramen för arbetskraftsförvaltningen

upprättat en yrkesvägledningsbyrå med uppgift att uppbygga och leda en helt statlig yrkesvägledningsverksamhet. Lagstiftning på området är under utarbetande. I senaste års riksbudget funnos anslag för tre fast anställda på byrån (ca 2 Mmk) samt 4 Mmk för fältarbete.

Den av Landskapsstyrelsen tillsatta yrkesvägledningskommittén har hos landskapsstyrelsen föreslagit, att obligatorisk yrkesorientering enligt mönster från Sverige borde införas i landskapets folkskolor och att som förberedelse till detta kurser i ämnet anordnas för folkskollärare under inkommande år. Denna grundläggande yrkesvägledning i skolorna skulle senare, då lagstiftning tillkommit, kompletteras med en mera avancerad yrkesvägledning, för vilken ett särskilt organ skulle inrättas.

Landskapsstyrelsen har omfattat det framförda förslaget och föreslår för ändamålet 200.000 mark.

5 Huvudtitelns slutsumma

Ordinarie budgeten för 1957	215,727,895
-----------------------------	-------------

Budgetförslag för 1958	223.104.955
------------------------	-------------

Ökning 7.377,060

6 Huvudtiteln.

I. Jordbruket och dess binäringar samt kolonisationsverksamheten.

6 Ht.I:1. Avlöningar. Motivering i tillämpliga delar som under 1 Ht. I:4.

6 Ht.I:2. Resor och dagtraktamenten (f).
Ökning 500.000 mark. Det tidigare anslaget otillräckligt. Enligt bokslutet för 1956 stego utgifterna under momentet till 1.655.000 mark.

6 Ht.I:6. Ny- och stenröjningspremier (r).
Minskning 1.000.000 mark. Enär en viss återhållsamhet råder i fråga om nyodlingsverksamheten på Åland samt till följd av att anslag kunnat reserveras från tidigare år, föreslås att anslaget minskas med en miljon mark.

6 Ht.I:13. Jordbruksförsöksverksamheten:
a) Ålands försöksfält.
Ökning 60.000 mark. Anslaget om 580.000 mark har specificerat följande utseende:

Anläggnings- och underhållskostnader	40,000
Konstgödsel och utsäde	25,000
Försöksledarens arvode	120,000
Övriga arbetskostnader	270,000
Arrende och del i Jomala gårds arbetskost- nader	50,000
Barnbidrags- och folkpensionsavgifter	16,000
Försöksresultatens publicering	20,000
Telefon och post	25,000
Bränsle och diverse utgifter (traktor- bränsle, underhåll, m.m.)	14,000
	580,000
	=====

Inom posten för anläggnings- och underhållskostnader inrymmes anskaffning av ett ytbearbetningsredskap för trädgårdstraktorn å c:a 20.000:- och en ny våg jämte förnyelse och underhåll av smärre inventarier.

Posten för konstgödsel och utsäde föreslås ökad till 25.000:- då man i år icke hade klarat sig med 20.000:- om det inte hade funnits konstgödsel i lager från föregående år.

Försöksledarens arvode har blivit höjt till 10.000 mark i månaden för att hans totallön ens i någon mån skall motsvara den avlöning en person med motsvarande arbete och kompetens har i riket.

Övriga arbetskostnader ha blivit höjda till 270.000:-, då redan årets utgifter i detta avseende torde stiga till samma belopp.

Arrendet och andel i Jomala gårds arbetskostnader ha höjts till 50.000:-.

Avgifterna för telefon och post har blivit höjda till 25.000:- då 20.000:- visat sig otillräckligt.

b) Ålands fruktförsök,

Ökning 21.300 mark. Anslaget om 732.900 mark har specificerat följande utseende:

Komplettering av stängslet	10.000
100 st nya fruktlådor (minskning av lådinköp på grund av den svaga skörden hösten 1957)	14.000
Nyanskaffning och underhåll av	

redskap (inköp av våg)	50.000	
30 st fruktträd för komplettering	.	
av beskärnings- och spaljeförsöken	15.000	
Kostnader för underhåll av frukt-	.	
källaren (tak över valvet)	<u>85.000</u>	174.000
(Underhåll:)	.	
Markbrukning och ogräsbekämpning	150.000	
Bekämpning av växtsjukdomar och	.	
insekter, fruktens nedtagning och	.	
förpackning	75.000	
Växtskyddsmedel och konstgödsel	50.000	
Utsäde till skifte I. (ärter)	15.000	
Publicering av försöksresultaten	10.000	
Ledning av försöksarbetet	<u>60.000</u>	<u>360.000</u>
		mk 534.000
		=====

Underhåll av bostaden:

Brädfodring och list	41.200	
Spik och diverse material	8.000	
Arbetskostnader	22.000	
Transport	5.000	
Målning	<u>60.000</u>	137.000

Bränslekostnader:

3 ton antracit à 15.000:-	45.000	
16 m ³ barrved à 900/-	14.400	
Transport	<u>2.500</u>	61.900

6 Ht.I:16. Understöd till förbättrande av bostadsförhållandena på landsbygden, (r),

Minskning 2.000.000 mark. För 1957 höjdes anslaget i landstinget från 5.000.000 till 7.000.000 mark, med hänsyn till den förestående elektrifieringen av skärgården, men då i rikets budgetförslag för 1958 (11.XVI.8) en sänkning från 500.000.000:- till 350.000.000:- företagits föreslås en reducering till 5.000.000 mark, varav 1,5 miljoner föreslås disponeras som bidrag för elektrifiering av bostäder i skärgården.

6 Ht.I:17. Arvoden och kostnader för landskapet enligt landskapslagen angående kolonisationsnämnder i landskapet Åland (f). Ökning 100.000 mark.

Förhöjningen motiverad med att verksamheten utvidgats, och 1957 års anslag visar sig också otillräckligt.

Motsvarande anslag (11.XVI.7) i förslaget till riksbudget har höjts från 34.800.000:- 1957 till 57.500.000:- 1958, men är ej direkt jämförligt, då enligt rikets lag, härberörda kostnader fördelas mellan stat och kommun, men enligt landskapslagen ordförandens i kolonisationsnämnden arvode betalas av landskapet men ledamöternas och övriga utgifter för kolonisationsnämnden av kommunen.

6 Ht.I:19. För utrotning av berberis (r).

Ökning 500.000 mark. Enär utrotningen av berberis skall vara slutförd i landskapet före utgången av år 1958 föreslås att anslaget härför höjes till 1.000.000 mark.

6 Ht.I:20. Underhåll och drift av maskiner och redskap för jordförbättringsarbete (f).

Ökning 2.500.000 mark. Alla utgifter för lantbruksavdelningens två grävmaskiner, samt övriga arbetsredskap komma att påföras detta moment. Tidigare ha kostnaderna härför påförts ett flertal olika moment.

II. Fisket.

6 Ht.II:1. Avlöningar. Motivering i tillämpliga delar som under 1 Ht. I:4.

6 Ht.II:6. Underhåll och drift av fiskefyrar.

Ökning 100.000 mark. Underlaget för några av fiskefyrarna måste repareras. Dessutom måste en fyr flyttas till Kallan benämnda kobbe i Geta skärgård i stället för den som spolats bort.

6 Ht.II:8. Landskapets andel i skadeersättningar för försäkrade fiskredskap och fiskebåtar (f).

Ökning 300.000 mark. Med hänsyn till den ökade omfattningen av fiskeriförsäkringar synes ett belopp om 800.000 mark böra föreslås.

6 Ht.II:9. Nedsättning av räntan på lån, som beviljats yrkesfiskare för anskaffning av fiskredskap och fiskebåtar (r).

Ökning 300.000 mark föreslås för att även under 1958 kunna ge Andelskassorna och Sparbankerna möjlighet att, tillsammans utge 6 miljoner som fiskarlån mot 3 % ränta. Motsvarande anslag i statsbudgeten har visserligen strukits för 1958, men då dessa lån i riket utgivits på detta sätt

under 3 år torde det vara försvarligt att inom landskapet utge dessa lån ännu ett tredje år.

III. Den privata skogshushållningen.

6 Ht.III:1. Avlöningar: Motivering i tillämpliga delar som under 1 Ht I:4.

6 Ht.III:2. Resor och dagtraktamenten (f).

Ökning 100.000 mark. Det tidigare anslaget om 700.000 mark torde bliva otillräckligt, varför en höjning med 100.000 mark föreslås.

6 Ht.III:6. Underhåll av plantskolbyggnaden.

Ökning 150.000 mark. Vid förrättade syner har kunnat konstateras att särskilda reparationsarbeten böra utföras på plantskolbyggnaden. I anledning härav har byggnadsinstruktören på anmodan inkommit med följande kostnadsförslag, som landskapsstyrelsen godkänt:

Kostnadsförslag

för reparation av personalbostaden vid forstplant-
skolan i Grelsby.

Målning av samtliga fönster	61.200
Målning av yttre trädelar (balkong, taklister, dörrar)	18.000
Nya diskbänkar (rostfria) jämte montering	28.900
Insättning av kakel ovanför köksspisar och diskbänkarna	12.500
Ommålning eller tapetsering av sovrummet i nedre lokalen samt gipsonitskivor på yttre väggarna	14.600 8.700
Korkmatta i nedre lokalens hall och sängkammare	15.000
Omspänning av papper och tapetsering	22.300
Brandstege av järn	7.500
Diverse omkostnader	15.000

Summa mk 203.700

=====

6 Ht.III:7. Arrende för plantskolans område.

Ökning 4.000 mark, beroende på att arrendebeloppet är bundet vid priset på säd och då en mindre stegring här torde uppstå skall reglering av arrendebeloppet företas.

6 Ht.III:8. Bidrag för skogsförbättringsarbeten (r).
Minskning 700.000 mark föreslås med hänsyn till de från tidigare år reserverade medlen, uppgående till ca 4 miljoner mark.

6 Ht.III:9. Främjande av och tillsyn över den privata skogshushållningen.
Minskning 400.000 mark. Utgifterna under detta moment synes bli mindre än vad man från början kunde förutse. Sålunda torde endast hälften av rubr. anslag under år 1957 förbrukas. I anledning härav föreslås en sänkning till 600.000 mark.

IV. Särskilda anslag.

6 Ht. IV:1. Understöd åt föreningar:

a) Ålands fiskarförbund.

Ökning 100.000 mark.

Ålands fiskarförbund r.f. har till landskapsstyrelsen inkommit med en sålydande skrivelse:

"Behovet av ökad upplysning och ett allmänt tillvaratagande av de olika näringsgrenarnas intressen har blivit allt större för varje år. Det är givetvis likadant också på fiskets område. Vårt fiske genomgår därtill just nu en omdaning, som förändrar mycket inom denna näringsgren. Nylonets införande som nätmaterial har helt förändrat fjällfisket och ökat utkomstmöjligheterna för en stor del av vår skärgårdsbefolkning. Därtill kommer det begynnande havsfisket som skapar en för oss helt ny kår av yrkesfiskare.

Ålands fiskarförbund, som har till huvuduppgift att verka för fiskerinäringens allsidiga förkovran inom landskapet, har genom den ökade aktiviteten på fiskets område fått utöka sin verksamhet. Många nya frågor och problem har fiskarförbundet fått taga ställning till de senaste åren. Särskilt havsfisket har påkallat mycket arbete. Detta beror på att havsfisket är en helt ny näringsgren för landet. Det har därför saknats tillämpbara lagar och förordningar för detta fiske som bedrives på internationellt vatten.

Fiskarförbundet har också genom särskilda orsaker de senaste åren, Ålandsutställningen 1956 och förbun-

dets 30-års firande detta år, fått vidkännas större utgifter än tidigare. Förbundets styrelse är medveten om att kostnaderna för verksamheten ytterligare kommer att stiga om en framgångsrik verksamhet skall kunna bedrivas. Förbundet fördubblade också senaste år medlemsavgiften, varför denna väg till ökade inkomster nu synes vara stängd.

Styrelsen för Ålands fiskarförbund r.f. får därför med hänvisning till ovananförda, härmed vördsamt anhålla om att Ålands landskapsstyrelse i förslaget till budget för år 1958 ökar anslaget under 6.IV.1.a) Ålands fiskarförbund till 275.000:-."

Landskapsstyrelsen har i vanlig ordning behandlat ovanavskrivna anhållan samt beslutat föreslå en höjning av rubr. anslag till 250.000 mark.

6 Huvudtitelns slutsumma

Ordinarie budgeten 1957	52,470,880
Budgetförslag för 1958	53.277.300
Ökning 806.420	

7 Huvudtiteln. Kommunikationsväsendet.

I. Arbetsledning.

- 7 Ht.I:1. Avlöningar: Motivering i tillämpliga delar som under 1 Ht. I:4. Därjämte föreslår landskapsstyrelsen inrättandet av ytterligare en extraordinarie vägmästarebefattning i 23 lkl. Denna vägmästarebefattning handhaves nu som avtalstjänst, men, med hänsyn till arbetsuppgifternas mängd inom vägavdelningen, föreslås befattningen bli permanent; detta särskilt med hänsyn till den nya väglagen, som träder i kraft 1958, dock bl.a. med undantag för kommunalvägarnas övertagande av landskapet, vilket torde ske först år 1960. Det blir det oaktat nödvändigt att under inkommande två år utföra vissa undersökningsarbeten och även förbättringsarbeten på de blivande bygdevägarna, varför det blivit erforderligt att anställa en ny vägmästare. Denna, som förslagsvis placeras i 23 löneklassen, skulle efter 1960 i huvudsak handha skötseln av de blivande bygdevägarna. I riket medför bygdevägarnas underhåll bl.a. en ökning av kartografernas och vägmästarnas antal med 55, annan personal onämnd.

- 7 Ht.I:2. Resor och dagtraktamenten (f).
Ökning 500.000 mark. Med hänsyn till motiveringen ovan under 7 Ht.I:1 samt med beaktande av de omfattande väg- och broarbeten, som årligen pågå, föreslås anslaget höjt till 1,4 miljoner mark.

II. Vaghållningen.

- 7 Ht.II:1. Landsvägarnas underhåll (f).
Ökning 12.000.000 mark. I enlighet med riksbudgeten har vaghållningsmomenten a) och b) höjts med c:a 20 % samt mom. c) "Färjhållningen" ytterligare med 3 miljoner mark för bestridande av utgifterna för den nya färjan Degerby - Lumparland.

- 7 Ht.II:2. Bidrag till kommunalvägar.
Ökning 1.450.000 mark. Undermomenten här ha höjts på samma grunder som i riket; ett nytt undermoment d) "Understöd för istandsättning av kommunalvägar, vilka skola övertagas som bygdevägar" (r) 500.000 mark med motsvarighet i statsförslaget har tillkommit,

- 7 Ht.II:3. För inlösen av vägområden (f).
Rubriken ändrad. Efter det landskapet numera helt övertagit erläggandet av kostnaden för inlösen av landsvägsområden, har rubriken ändrats. Kostnaderna för marklösen för vägområden, där arbetet igångsatts före 1958, skall dock som tidigare erläggas av kommun med rätt att erhålla bidrag från detta moment.

III. Sjökommunikationerna.

- 7 Ht.III:1. För upprätthållande av trafik i skärgården (f).
Ökning 1.000.000 mark, varav 500.000:- skulle hänföra sig från den allmänna prisstegringen och 500.000:- från förhöjda subventioner för flygtrafik i skärgården. Denna skulle numera omfatta, förutom halv reguljär flygtrafik under vintern, även ambulansflyg året om, för vilka ändamål sammanlagt 1.200.000:- föreslås från detta moment.

- 7 Ht.III:3. Till anläggning och underhåll av båtbygggor (r).
Ökning 500.000 mark. För byggandet av nya bygggor i Prästösund och på Kurnäs udde, Vargata, vardera betjänande Vårdötrafiken, samt för underhåll av landskapets och för bidrag till kommunala bygggor föreslås 4.000.000 mark mot 3.500.000 mark tidigare.

IV. Särskilda anslag.

7 Ht.IV:1. Avlöningar. Motivering som under 1 Ht.I:4. Därjämte önskar landskapsstyrelsen beträffande bilbesiktningsmannens hänförande till 26 lkl framhålla följande hänförande till

Enligt riksbudgeten för år 1957 är en av rikets bilbesiktningsmän i 30 löneklassen,

11	"	" 29	"	och
16	"	" 26	"	

Däremot får bilbesiktningsmannen i landskapet Åland lön enligt 22 löneklassen, vilket förefaller omotiverat redan därför att vedertagna principer för fastställande av lön åt landskapets tjänstemän i detta fall, där direkt jämförelse med motsvarande tjänsteman i riket är möjligt, skulle leda till att landskapets bilbesiktningsman finge lön åtminstone enligt lägsta tillämpade löneklassen i riket eller 26 löneklassen.

Bilbesiktningsmannens löneklass har förmodligen fastställts med hänsyn till det ringa antalet motorfordon i landskapet, utan tillräcklig hänsyn till andra omständigheter. Frånsett den kraftiga ökning motorfordonsbeståndet i landskapet uppvisar sedan löneklassen fastställdes borde också andra omständigheter beaktas vid bedömning av bilbesiktningsmannens lön.

Sålunda kräves av honom inte endast samma insikter som av bilbesiktningsman i riket, utan han bör dessutom äga kännedom om de speciella stadgandena som betingas av uppdelningen av förvaltningen mellan länsstyrelsen och landskapsstyrelsen. Han har åsamkats merarbete därigenom att han är skyldig att iakttaga länsstyrelsens bestämmelser beträffande beskattningen av motorfordon.

Vidare bör beaktas att landskapets bilbesiktningsman saknar den hjälp med trafikövervakningen som gives av rörliga polisen i riket.

På landskapets bilbesiktningsman ställes större krav även därigenom att han är den enda sakkunniga på sitt område i tekniska frågor i landskapsförvaltningen då vi ju saknar de tekniska sakkunniga som kommunikationsministeriet förfogar över.

Landskapets bilbesiktningsman är skyldig att utföra ett arbete, som rikets bilbesiktningsmän icke behöva göra. Han äger besiktiga landskapets färjor och motorbåtar samt privata motorbåtar, som få understöd av allmänna medel. Denna skyldighet förutsätter en större kompetens än rikets besiktningsmän besitter. Han äger minst fyra gånger i året besiktiga Marsunds, Vårdö, Brändö, Kökar och Föglö färjorna och landskapets tjänstebåtar samt övervaka reparationerna av färjorna. Enbart till denna granskning av färjorna och båtarna åtgår årligen mer än en och en halv månad.

Hänvisande till ovanstående och enär det är synnerligen viktigt att bilbesiktningsmannabefattningen handhaves av kompetent person föreslås att bilbesiktningsmannabefattningen i landskapet Åland måtte hänföras till 26 löneklassen från 1.1.1958.

Övriga anslag.

7 Ht.IV:4. För underhåll av byggnader, arbetsmaskiner och inventarier
Ökning 300.000 mark föreslås på grund av prisstegring.

Summa 7 Huvudtiteln

Ordinarie budgeten för 1957	70.000.920
Budgetförslag för 1958	86.482.300
Ökning	16.481.380

8 Huvudtiteln. Socialvården.

I. Särskilda anslag för sociala ändamål.

8 Ht.I:2. Olycksfallsförsäkringspremier (f).

Ökning 250.000 mark föreslås, enär antalet försäkrade personer ökat.

8 Ht.I:4. Invalidvården (f).

Ökning 1.000.000 mark. Det tidigare anslaget synes otillräckligt.

8 Ht. I:5. Familjebostadsunderstöd (f).
Momentet nytt. Tillägg 300.000 mark.

För att jämlikt bestämmelserna i landskapslagen om bostadsproduktion, given den 30 juni 1954 (ÅFS 23/54), kunna bevilja i § 12 av sagda lag avsett familjebostadsbidrag föreslås ett anslag om 300.000 mark. Behov av dylikt anslag har icke tidigare förelegat. Motsvarande anslag i rikets budgetförslag uppgår till 50 miljoner mark (14.XXI: 8).

Summa 8 Huvudtiteln

Ordinarie budgeten för 1957	16,440,000
Budgetförslag för 1958	17.990.000
Ökning 1,550.000	

9 Huvudtiteln. Diverse anslag.

9 Ht.I:1. På lag grundade utgifter, vilka icke äro upptagna såsom särskilda poster i budgeten (f).

Minskning 500.000 mark. Med tanke på de under år 1957 inträffade landstingsmannavalen höjdes anslaget till 600.000 mark. Då några större utgifter under år 1958 i detta avseende icke torde förekomma föreslås en sänkning till 100.000 mark.

9 Ht.I:6. Familjepension och begravningshjälp (ff).
Tillägg 3.000.000 mark. Momentet nytt.

Jämlikt den av landstinget antagna lagen om familjepension och begravningshjälp åt landskapets tjänstemän bör anslag för sådant ändamål upptagas. Sagda lag kommer att tillämpas i landskapet från 1.1.1958.

I anledning av detta nya moment få de efterföljande momenten ändrade ordningsnummer.

9 Ht.I:7. Barnbidrags- och folkpensionspremier, som landskapet i egenskap av arbetsgivare äger erlägga (f).

Ökning 2.000.000 mark. Med hänsyn till utgifterna under momentet under senaste år synes en förhöjning till 1.000.000 böra föreslås.

9 Ht.I:8. Kostnader för förande av kortregister över personer, vilka åtnjuta åländsk hembygdsrätt.

Ökning 80.000 mark. Häradsskrivaren, som för rubr. register, har till landskapsstyrelsen ingivit följande skrivelser:

"Alltsedan tillkomsten av självstyrelselagen för landskapet Åland, av den 6 maj 1920 och lagen av den 11 augusti 1922, innehållande särskilda stadganden angående landskapet Ålands befolkning, har härads-skrivaren i Ålands härad ålegat uppgifter, som varit helt främmande för rikets övriga häradsskrivare. Genom 1951 års lagstiftning ha dessa uppgifter yttermera utökats, ity att den nuvarande självstyrelselagen för landskapet Åland icke endast lagfäst begreppet hembygdsrätt utan givit detsamma en avsevärt större betydelse än vad fallet var med den hemortsrätt i landskapet, varom den tidigare lagstiftningen talade.

Kontrollen av denna hembygdsrätt, som enligt ovan kommit att åvälvas härads-skrivaren i Ålands härad, förutsätter ett alldeles särskilt register, på sidan om mantalslängderna, över landskapets befolkning, och en fortlöpande översyn av detsamma.

Detta register pålägger härads-skrivaren på Åland ett avsevärt merarbete utöver vad hans tjänst annars förutsätter. Redan den årliga omgrupperingen av registret, sedan mantalsskrivningen slutförts tager ansevärd tid i anspråk, härtill kommer beaktandet av under året inträffade ytterligare förändringar i de inflyttades förhållande vis å vis deras hembygdsrätt. Vidare skall härads-skrivaren till landskapsstyrelsen avgiva utlåtande angående de personers hembygdsrätt, vilken erhållit lagfart på sina fastigheter. Då de lagfartsförteckningar, som i detta sammanhang tillhandahållas härads-skrivaren, åtminstone vad domsagans lagfarter beträffar, sakna uppgifter om sökandens hemort, måste denna i varje särskilt fall gå tillbaka till de journalutdrag, som resp. offentliga köpvittne på sin tid tillställt honom. Enär den tid, som för avgivande av dessa regelbundet återkommande utlåtanden står härads-skrivaren till buds, är mycket knapp, måste sådant arbete, som på annat håll skulle kallas för övertidsarbete, härvid i hög grad komma i fråga.

Självstyrelselagens stadgande om hembygdsrätt öka, förutom i en hel del andra fall, härads-skrivarens arbetsbörda även då det gäller uppgörande av walförteckningar. Här kan man icke, såsom fallet är beträffande riksdagsval, enbart hålla sig till mantalslängderna, utan en genomgående jämförelse med ovannämnda kortregister måste samtidigt äga rum. Detta innebär klarligen en ansevärt ökad arbetsbörda och tidsutdräkt.

Till allt detta kommer den omständigheten, att härads-mantalslängder numera satts på hålkort. Denna omständighet kommer, åtmin-

stone till en början, att medföra ökat arbete med kortregistret och därav betingade kostnader.

För det merarbete, varom här varit fråga, ha självstyrelsemyndigheterna beviljat en viss ersättning, som under olika perioder utgått med växlande belopp. Uti innevarande års ordinarie budget finnes under 9 Ht. I:7 för ändamålet ifråga ett anslag på 120.000 mark. Då detta belopp emellertid, synnerligast med hänsyn till övriga kostnadsstegringar, icke torde kunna anses skäligen motsvara det merarbete som enligt ovan kommit att åvälvvas häradsskrivaren i Ålands härad, anhåller jag vördsamt, att landskapsstyrelsen uti 1958 års budgetförslag ville upptaga ett anslag om 200.000 mark för det arbete och de kostnader i övrigt, som äro förenade med meranämnda kortregister och dess handhavande."

Landskapsstyrelsen har vid behandling av ovan intagna skrivelse, funnit anhållan skälig, varför landskapsstyrelsen föreslår att anslaget ökas till 200.000 mark.

9 Ht. I:14. Premier för dödande av rovdjur (f).

Ökning 300.000 mark. Premien för dödad säl höjdes, räknat från 1.9.1957 till 2.000 mark. För dödad räv är premien densamma. För dödad trut utgör premien 500 mark samt för trutägg 125 mark. De förhöjda premierna ha varit ägnade att öka fångsten av dessa rovdjur, fördenskull och då premierna böra utgå med samma belopp som tidigare föreslås en ökning av anslaget till 1.500.000 mark. Motsvarande anslag i rikets budgetförslag för år 1958 är 55.000.000 mk.

9 Ht. I:15. Bidrag för utbildning av polismän (f).

Ökning 50.000 mark. Under år 1957 hölls en kurs för polismän i fjärridentifiering. Under år 1958 är ytterligare en kurs planerad. Som kurs- eller föredragshållare fungera högre polisofficerare från riket.

9 Huvudtitelns slutsumma

Ordinarie budgeten för 1957	38,266,000
Budgetförslag för 1958	46.196.000
Ökning	7.930.000

10 Huvudtiteln. Investeringsutgifter.

I. Landskapsstyrelsen.

10 ht. I:1. Anskaffning av inventarier (r).

Minskning 500.000 mark. Anslaget för år 1957 höjdes till 1.000.000 mark för inköp av ett brandsäkert arkivskåp och

ett kassaskåp. För år 1958 kan anslaget åter sänkas till det tidigare beloppet.

10 Ht.I:2. Utbyte av tjänstebilar.

Anslaget oförändrat, men då anslaget är av fast natur föreslås detsamma ånyo för nästa år, enär det tilltänkta utbytet av landskapsstyrelsens representationsbil icke kunnat ske under år 1957 på grund av att lämplig bil icke stått att få.

II. Hälso- och sjukvården.

10 Ht.II:1. Ålands centralsjukhus för anskaffning av inventarier och instrument.

Utöver de sedvanliga anskaffningarna är avsikten att till sjukhuset införskaffa ett nytt urlogibord, enär det som nu finnes är synnerligen föråldrat.

10 Ht.II:2. Ålands centralsjukhus för anskaffning av skåpbil.

Tillägg 800.000 mark. Momentet nytt.

Redan till 1957 års budgetbehandling föreslogs från sjukhusets sida upptagande av medel för ny skåpbil. Landskapsstyrelsen avböjde då deras anhållan. Centralsjukhuset har sedan denna budgetbehandling upprepat sin anhållan och har landskapsstyrelsen vid prövning av densamma beslutat för ändamålet föreslå ett anslag om 800.000 mark.

10 Ht.II:11. Kumlinge sjukstuga för inköp av röntgenapparat.

Tillägg 250.000 mark. Momentet nytt.

Vid Kumlinge sjukstuga finnes för närvarande en gammal röntgenapparat, men enligt inbegärt sakkunnigutlåtande är densamma närmast oduglig, varför en ny apparat bör anskaffas.

III. Undervisnings- och bildningsväsendet.

10 Ht.III:1. Ålands lyceum för anskaffning av inventarier.

Minskning 200.000 mark.

Anslaget skall i främsta rummet användas för komplettering av pulpeter.

10 Ht.III:2. Ålands yrkesskola för anskaffning av inventarier (r).

Ökning 2.031.000 mark.

Huvudparten av detta anslag åtgår för undervisningsmateriel och inventarier till tvenne nya klassrum jämte lärarrum. Sålunda stiga utgifterna i detta avseende enbart för affärsbiträdeskursen till 1.392.000 mark enligt

följande:

12 st skrivmaskiner	648,000	
Räknemaskiner	150,000	
1 st filmapparat	200,000	
12 st pulpeter	96,000	
12 st stolar	60,000	
1 st kateder	25,000	
1 st lärarstol	8,000	
1 st skoltavla	5,000	
Övrig inredning (övningsbutik)	200.000	1.392.000

Filmprojektorn är avsedd att användas för hela skolans behov, och är närmast att betrakta som en nödvändig och tidsenlig rationalisering, av särskilt stort värde för oss på Åland då vi ju av naturliga skäl i studiesyfte ej kunna besöka industrier och utställningar. Förutom egna filmer får skolan gratis låna filmer från maskinfirmer, berörande de mest olika ämnen. Dessutom ställer handels- och industriministeriet undervisningsfilmer till förfogande.

10 Ht.III:3. Ålands yrkesskola för anskaffning av maskiner (r).

Minskning 145.000 mark.

Landskapsstyrelsen föreslår att följande maskiner inköpas under 1958:

1 Hjulbalanseringsmaskin	295,000	
1 Instrumenttavla	100,000	
1 Bänkslipmaskin	68,000	
10 Skruvstäd	130,000	
1 Smidstäd	32,000	
	<u>625.000</u>	=====

Hjulbalanseringsmaskinen är nödvändig för att kunna fullfölja kursplanen. Denna förutsätter nämligen utbalansering av bilhjul.

El-avdelningens instrumenttavla är avsedd att byggas på skolan, varför den budgeterade kostnaden i huvudsak hänförs till materialet i denna. Den kommer i princip att utformas såsom motsvarande tavla om skeppsbord, och skall användas vid utbildningen av skeppselektriker.

10 Ht.III:4. För inköp av radiopejlapparater till Ålands sjöfartsläroverk.

Tillägg 410.000 mark. Momentet nytt.

Enligt uppgifter från rikets navigationsskolor ha de erhållit anslag för anskaffande av nya radiopejlapparater. Då Ålands sjöfartsläroverk saknar en sådan apparat har hos samma firma, som levererat pejlapparater till Åbo och Raumo navigationsskolor, införskaffats prisuppgifter. Samma apparat, som ovannämnda skolor erhållit kostar 360.000 mark, vartill komma installationskostnader. Landskapsstyrelsen föreslår därför 410.000 mark för inköp och installation av en radiopejlapparat.

10 Ht.III:5. Ålands kvinnliga hemslöjdsskola för anskaffning av inventarier.

Ökning 30.000 mark. Till rubr. skola måste med tanke på en tidsenlig undervisning en ny bred vävstol anskaffas. Priset beräknas till 50.000 mark. Dessutom tillkomma utgifter för smärre nyanskaffningar av inventarier.

10 Ht.III:6. Ålands lantmannaskola, skollägenheten på Jomala gård, för särskilda nyinvesteringar.

Tillägg 485.000 mark. Momentet nytt.

Beloppet har specificerat följande utseende:

Plastvattenbehållare för ensilagetorn 25.000

Komb.rotfrukts såningsmaskin och hästhacka 40.000

Täckdikning av Igelkärr, Mossen och

delar av Norråkern (c:a 3,7 ha) 420.000 485.000

IV. Näringarnas främjande.

10 Ht.IV:1. Anskaffning av maskiner för jordförbättringsarbeten (r).

Minskning 3.100.000 mark.

Då planer på anskaffning av större och dyrbarare maskiner icke uppgjorts för år 1958 har anslaget kunnat reduceras med dryga 3 miljoner mark.

10 Ht.IV:2. För anläggning av brunn på Brinkhaga,

Tillägg 206.000 mark. Momentet nytt.

Vid Brinkhaga, som användes som tjänstebostad för trädgårdsinstruktören och ledaren av Ålands fruktförsök, är vattenförsörjningen otillfredsställande. För att råda bot härpå föreslår landskapsstyrelsen ett anslag om

206.000 mark, för borrhning av bergbrunn.

V. Kommunikationsväsendet.

10 Ht.V:1. Vägbyggnads- och vägförbättringsarbeten (r).

Momentet oförändrat. Anslaget om 10.000.000 mark föreslås disponeras på följande sätt:

- a) Slutlig reglering av förbättrings- och uträttningsarbeten på vägen Haraldsby - Rangsby, vilka pågått sedan 1954, 2.000.000 mark.
- b) Uträtning av landsvägen genom Klinten utanför Mariehamn 3.500.000 mark.
- c) Uträtning av vägen Mariehamn - Johannebo, österom stadens begravningsplats 3.500.000 mark.

Denna vägdel, som i sin helhet ligger inom stadens stadsplanlagda område (Villagränd - stadsgränsen) hör till den kategori av vägar, vilken enligt den 1.1.1958 ikraftträdande väglagen skola byggas av landskapet. Med tanke på att vägen Mariehamn - Johannebo, av vilken nu ifrågavarande sträcka är en del, är den livligast trafikerade i landskapet, framstår behovet av denna vägs byggande så mycket mera.

- d) Till landskapsstyrelsens disposition 1.000.000 mark.

10 Ht.V:2. Extra anslag för vägbyggnads- och vägförbättringsarbeten samt brobyggnader (r).

Momentet oförändrat.

Under åren 1949-1956 finnas i ordinarie riksbudgeterna upptaget sammanlagt c:a 6 miljarder mark under rubriken "Väg- och vattenbyggnadsarbeten", medan c:a 50 miljarder mark reservarbetsmedel använts för samma ändamål under denna tid, därav enbart under 1956 c:a 14 miljarder. Under samma tid har i landskapets budget upptagits c:a 43.500.000 mark för ordinarie vägbyggnadsanslag, vilka stå i sedvanlig relation till motsvarande belopp i statsbudgeten. Det måste anses som ovedersägligt att om reservarbeten icke skulle anordnats, förbättringsarbetena på rikets vägar ingalunda skulle ha begränsats till ovan sagda 6 miljarder mark. Tvärtom skulle betydliga anslag ha anvisats i ordinarie budget, varigenom landskapets anslag hade kunnat utökas i samma mån.

För att landskapet dock icke skulle bli alltför mycket

efter i utvecklingen på vägkommunikationsområdet ha sedan 1953 upptagits extra anslag för vägbyggnader, vilka anslag stått i en blygsam relation till rikets reservarbetsanslag inom samma fack. Med dessa anslag, vilka sedan 1953 uppgått till sammanlagt c:a 115 miljoner mark, ha även reservarbetenas utgifter bestridits. För år 1958 föreslås 35 miljoner mark, vilka skulle användas på nedan angivet sätt:

- a) För slutförande av ytbehandlingen av vägen Mariehamn - Godby (Ämnäs - Godby folkskola) erfordras 3.500.000 mark.
- b) För fortsättning av förbättrings- och uträttningsarbetena på vägen Mariehamn - Lumparland - Svinö färjläge mellan Granboda och Skag, c:a 3 km, erfordras 9.000.000 mark. Med tanke på den genom Föglö färjas tillkomst sannolikt starkt ökade trafiken blir det nödvändigt att ombygga den redan nu undermåliga bron över Lumparland samt omlägga den ytterst krokiga och smala vägen på ömse sidor om bron. För år 1958 föreslås 5.000.000 mark.
- c) Uppfarten till Färjsundets bro från Haraldsby är dels för brant och för smal samt har en skarp brytning just vid brolockets början, dels bildas det vid sistsagda plats på grund av landfästets svaga byggnadssätt farliga håligheter. För avhjälpande av dessa olägenheter och brister föreslås 3.500.000 mark.
- d) I 1957 års budget upptogs 6.000.000 mark för påbörjandet av vägbygget i Frebbenby - Koholmen - Marsunds färjläge. Då det ännu är ovisst när bron bygges och brotypen ej heller är fastslagen, föreslås att nu upptages endast nödiga medel för vägens färdigställande fram till Koholmens färjfast, 3.500.000 mark.
- e) Fortsättning av vägförbättringsarbetena i Föglö 2.000.000 mark.
- f) För byggandet av en bro över Brändö ström borde, enl. kostnadsförslaget detta år beviljas 3.400.000 mark. Emellertid har den nyligen företagna devalveringen höjt prisen på kablar och ståldelar med c:a 2.100.000 mark, varför för detta år borde upptagas 5.500.000 mark.
- g) För fortsättande av arbetena på vägbygget Östanträsk - Näfsby 5.000.000 mark.

h) För reservarbeten 6.000.000 mark.

i) Till landskapsstyrelsens disposition 1.000.000 mark.

10 Ht.V:3. Anskaffning av vägmaskiner (r).

Ökning 500.000 mark. Anslaget erfordras i första hand för inköp av en större stenkross samt en lastbil, i stället för en numera utsliten. I rikets budgetförslag för 1958 under motsvarande moment ^{föreslås} 650 miljoner mark, mot 600 miljoner mark 1956.

10 Ht.V:4. Anskaffning av ny tjänstebåt.

Tillägg 1.200.000 mark. Momentet nytt.

Landskapet har nu en tjänstebåt för tjänstemännens resor i skärgården, men är båten på grund av hög ålder i så undermåligt skick, att densamma ej mera utan grundlig ombyggnad godkännes av fartygsbesiktningen.

På grund härav föreslås att i budgeten skulle upptagas 1.200.000 mark för ersättande av den numera på grund av ålder olämpliga tjänstebåten med en ny båt. Denna skulle förslagsvis bli 9-10 m lång och med vindskyddat utrymme för c:a 10 personer samt drivas av en 40 hkr Fordson-Major dieselmotor.

I anledning av detta moment får följande moment ny nummer.

Summa 10 Huvudtiteln

Ordinarie budgeten för 1957	63,884,000
Budgetförslag för 1958	63.671.000

Minskning 213.000

11 Huvudtiteln. Understödslån.

I. Näringarnas främjande.

11 Ht.I:2. Lån för anskaffning av stenröjningsmaskiner (r).

Ökning 800.000 mark.

Då man kan räkna med större möjligheter för erhållande av importlicens för dylika maskiner under nästa år, föreslås ett något förhöjt anslag.

11 Ht.I:4. Lån för främjande av hem- och småindustrin till tryggande av sysselsättning (r).

Minskning 5.000.000 mark.

Efterfrågan på dylika lån är synnerligen stor. Sålunda ansöktes under år 1957 lån till ett sammanlagt belopp om dryga 30 miljoner mark. I statsförslaget har motsvarande

anslag reducerats från 600 miljoner mark till 400 miljoner. I konformitet härmed har anslaget reducerats med en tredjedel.

11 Ht.I:6. Byggnadslån till förbättrande av bostadsförhållandena på landsbygden, (r).
Minskning 4.000.000 mark. I riksförslaget för 1958 (19.II.15) har anslaget sänkts från tidigare 1.850.000.000 till 1.200.000.000:-.

11 Ht.I:7. Lån åt mindre bemedlade på landsbygden för elektrifiering av hushåll (r).
Minskning 1.500.000 mark. På grund av redan reserverade medel föreslås anslaget sänkt till 500.000 mark. I riksbudgetförslaget för 1958 är det tidigare anslaget sänkt från 30.000.000:- till 10.000.000:- (19.II.25).

11 Ht. I:8. Kolonisationskassalån (r).
Momentet oförändrat. Trots att i riksbudgetförslaget för 1958 anslaget sänkts från 4.550.000.000 till 2.700.000.000 upptages samma summa som i fjol på grund av beräknat stort behov av elektrifieringslån.

11 Ht.I:10. Lån för uppförande av träimpregneringsanläggning,

Momentet nytt. Tillägg 10.000.000 mark.

Behovet av impregnerat trävirke inom landskapet är i stigande. Enär det icke finnes möjlighet att impregnera trävirke inom landskapet måste allt sådant virke anskaffas från annat håll. För att avhjälpa denna brist har ett nytt anslag om 10 miljoner mark observerats. Detta lån kommer att utgivas på enahanda grunder och villkor som gälla för hem- och småindustrilån. Anslaget har beräknats att täcka högst 70 % av de planerade investeringskostnaderna.

11 Ht.I:11. Lån för höjande av fiskhushållningen (r).

Minskning 2.000.000 mark.

För att fortsättningsvis kunna stödja företag inom fiskhandels- och fiskförädlingsbranschen med lån mot låg ränta, föreslås att i årets budget upptages 3 miljoner mark.

III. Särskilda anslag.11 Ht.III:1. Bosättningslån.Ökning 300.000 mark.

Det tidigare anslaget synes bliva otillräckligt.

11 Ht.III:5. Amorteringslån för uppförande av kommunala vårdanstalter (r).Momentet nytt. Tillägg 20.000.000 mark.

Ålands kommunalförbund för åldringsvård har till landskapsstyrelsen avlåtit följande skrivelse:

"Sedan styrelsen för Ålands kommunalförbund för åldringsvård beslutat att omedelbart vidtaga åtgärder för uppförande av ett nytt ålderdomshem, anhåller styrelsen hövligast om meddelande, med hänvisande till § 60 landskapslagen om socialhjälp i landskapet Åland, huruvida kommunalförbundet kan påräkna landskapslån för ändamålet och i så fall hur stort. Den allmänna kapitalbrist som för närvarande råder kommer att ställa kommunalförbundet inför stora svårigheter om ej landskapslån kan utverkask. Då frågan är av brådskande natur, den kommer att dryftas vid förbundsfullmäktiges sammanträde i maj, vore styrelsen tacksam för meddelande så fort som möjligt."

I anledning härav har landskapsstyrelsen vid behandling av ärendet beslutat gå i författning om utverkande av ett lån, stort 40.000.000 mark, varav hälften föreslås i nu föreliggande budgetförslag och andra hälften torde komma att föreslås i budgetförslaget för 1959. Som villkor för lånets beviljande förutses att tillräcklig sjukavdelning inrymmes i det planerade hemmet. Då dylika lån i riket ännu icke beviljats är det svårt att i detta skede angiva lånevillkoren i övrigt, men kommer landskapsstyrelsen att i sådant avseende rådgöra med vederbörande statsmyndigheter.

Landskapsstyrelsen önskar upplysningsvis framhålla att från Mariehamns stad inkommit en liknande ansökan, men har landskapsstyrelsen i detta skede icke ansett det möjligt att upptaga ett större anslag i rubr. avseende.

Till Ålands Landsting.

För att klarlägga betydelsen av förebyggande socialhjälp har i statsbudgeten under en följd av år under fjortonde huvudtiteln, kapitel XVIII, moment ~~fyra~~ ^{tre} upptagits ett blygsamt belopp för förebyggande socialhjälp. Då i landskapets ordinarie inkomst och utgiftsstat för 1958 icke torde finnas upptaget något motsvarande anslag, dristar sig undertecknade att framlägga en motion i denna angelägenhet.

Grannhjälpen i vårt landskap har alltid varit betydande. Ett icke ringa antal specialvårdslagar finnes att falla tillbaka på. I varje åländsk kommun torde det dock nu och då finnas hjälpbehövande, som av olika orsaker icke kan stöda sig på de speciella vårdlagarna men icke heller kan komma i fråga vid egentlig socialhjälp. Utöver grannhjälpen vore för den skull tillskott ur landskapsmedel, som kompenseras ur statsmedel, en tillgång för illa lottade medlemmar i vårt samhälle.

I anledning av det ringa belopp, som finnes upptaget i statsbudgeten, blir beloppet i landskapets budget icke betydande. Något tiotal tusen mark, skulle dock vara välkommet för i ekonomiskt läge utsatt familj, som eventuellt mistat sin ko, på grund av svag hälsa har svårigheter att återbetala ett lån eller eventuellt för inköp av arbetsredskap, där ~~förvärvande av~~ ^{arbetsredskap} med stöd av speciella vårdlagar icke kan ordnas.

Med stöd av ovanstående motivering anhåller undertecknade
Vördsammast

att i landskapets ordinarie inkomst och utgiftsstat för 1958 måtte upptagas ett belopp stort 30.000 mk för utgivande efter ansökan på blankett motsvarande

svenska landskommunernas förbunds blankett F 54 till sökande, som råkat i ekonomiska svårigheter på grund av svag hälsa eller liknande omständigheter, men icke har möjlighet att söka ekonomiskt stöd grundande sig på speciella sociala vårdlagar.

M a r i e h a m n, den 14 november 1957.

Harry Johansson . Hugo Elfsberg.
Rug. Johansson